

ROMÂNIA ÎNTREGITĂ

Organ oficial al „Acțiunii Românești“, organizație național-creștină

Redactor-Responsabil:
DR. V. GHERMAN

:: :: APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ :: ::

Secretar de Redacție:
DR. IOAN ISTRATE

Invierea

Isus Christos, unul născut Fiu al lui Dumnezeu, în Duminica Floriilor și-a făcut întrarea triumfală în cetatea Ierusalimului. Noroadele în ex-taz l-au eșit în cale și florile așternute din belșug la picioarele Mântuitorului umpleau văzduhul cu mireazma lor îmbătătoare. Osanalele ce l-se cântau, păreau a fi desăvârșirea triumfului Adevărului Divin asupra nimicniciei materialismului păcatelor strămoșești ale omenirii.

Ce minte omenească ar fi putut prevedea la Florii, că le va urma fulgerător săptămâna Patimilor? Și pătimirea a urmat. Răscumpărarea omenirii nu se putea face decât prin jertfa și supliciul Fiului Omului.

Sufletul credincios se înfioară și se cutremură gândindu-se la clocoțirea de ură, de sete de sânge nevinovat, la chinurile și batjocurile ce s'au deslănțuit față de Dumnezeu-Mântuitorul. Toți s'au lepădat de El! Nu numai mulțimea ce l-a presărat flori în cale și l-a cântat osanale cu câteva zile în urmă, ci și învățăceii intimidați l-au părăsit în zilele de grea încercare și crudă des-nădejde: Mântuitorul, Stăpânul lumii, și-a dat sufletul pe cruce între doi tâlhari cu zămbetul divin al ertării pe buze.

Triumful morții asupra Adevărului dumnezeesc a fost efemer, biserica dărâmată a fost reclădită: Isus Christos, Domnul Dumnezeuul nostru a treia zi a înviat din morți înfruntând ura și paza în-amată a necredinței și a izbăvit omenirea de păcate punând temelie indestructibilă a adevăratei credințe în Dumnezeuul Etern, Atotputernic și milostiv.

Iată de ce praznicul minunii Invierii, Sfintele Paști, este cea mai mare, cea mai măreață sărbătoare a credinței creștinești!

Doamne, lungi au fost suferințele neamului românesc! Veacuri de-a rândul acest popor a îndurat toate

cutropirile, toate încălcările, toate fărădelegile năvălirilor neîntrerupte. Numai credința neclintită în Mila dumnezeiască, numai dragostea fără margini și tradiția strămoșească i-au dat puterea de rezistență și dănuire până la izbăvirea așteptată. Și eu toate aceste poporul nostru încă nu a cunoscut învierea! Unirea tuturor românilor ne-a dat pentru un moment iluzia învierii, dar acest praznic a fost numai Duminica Floiilor în istoria neamului românesc.

Ne era hărăzită și săptămâna patimilor. Pățimim din greu încătușați de lanțurile fărădelegilor și păcatelor trecutului. Toți cei ce ne-au căleat în picioare în trecut, ne sfidează și astăzi; brațe de polip de venetici de nouă proveniență ne-au încleștat toate organismele de viață colectivă și neamul românesc geme în jugul străinilor și înstrăinaților: străin și deposedat în propria-i Țară. După ce cu prețul vieții a sutelor de mii de eroi a croit granițele țării întregite dela Nistru până la Tisa, pierde terenul de sub picioare și e amenințat a fi răpus economic și politicește mulțumindu-se cu rolul de slugă plecată și desvlăguită.

Cât va mai dura săptămâna patimilor poporului românesc, urcat-am calvarul, umplutu-s'a paharul suferințelor noastre? Cine poate face proorocii cu certitudine de a nu fi desmințit? Minte omenească nu poate da răspunsul hotărât. Lumina adevărului ce se răspândește cu iuțea fulgerului, tăria morală și bărbăția de care trebuie să dea neamul românesc dovadă, vor determina durata suferințelor. Ceeace știm însă și credem cu tărie neclintită, e că după toate aceste suferințe va suna și pentru poporul românesc ora învierii.

În pragul sfintelor Paști s'au întrunit la Iași delegați ai tuturor or-

ganizațiilor naționale și creștine, ca să chibzuiască asupra creării unei singure și puternice organizații unite, care să cuprindă pe toți fiii buni ai neamului nostru oropsit. Tot ce se mai închină la un ideal național și creștinesc, nu de formă ci din convingere curată, neprihănită, nu din interes ci de dragul idealului să facă un singur mănunchiu de forțe unite, să creeze o formidabilă falangă de neînvinși, un instrument viu, capabil de a impune în viața noastră de stat respectul principiilor naționalismului intransigent și ale creștinismului integral!

În Iașul tradițional, în Iașul amintirilor unui măreț trecut, în Iașul martirizat de puhoiul năvălitorilor contemporani, în Iașul cu fața înstrăinată, însă cu sufletul curat vor sta la sfat delegații inspirați de mărețele umbre ale istoriei noastre sbuciumate. Din tăria morală, din curătenia și consecvența convingerilor, din dorința arzătoare de a pune urmărul la gigantica operă de refacere a moravurilor publice, din ferma hotărâre de a elimina fermentii dizolvanți din corpul națiunii odată cu înlăturarea saltimbancilor convingerilor politice și a miopilor oportuniști ai vieții noastre publice, din spiritul de muncă și sacrificiu desinteresat cu excluderea oricăror veleități de parvenire nu poate să nu izvoarească o dâră luminoasă proiectată asupra viitorului acestui neam. La Iași se vor lumina orizonturile destinelor poporului românesc lăsându-ne să întvedem marele praznic al Invierii!

Când dangătul de clopote în noaptea minunii ne va chema la închinare, cu evlavie și creștinească cucerire să cădem în genunchi și copleșiți de măreția fără seamăn a Invierii izbăvitoare a Domnului să înțonăm imnul biruinței Adevărului și Vieții: Christos a înviat din morți!

VĂLERIU POP

Hristos a înviat!

E primăvară. Simțim adierile dulcii zefirului cast. Se trezește ca dintr'un vis uitat mișgurul. Se întind covoare de verdeață virgină dealungul câmpiilor. Se aude prin codrii desmorțiți freamătul vrăjit și ciripitul păsărelelor, ca o orchestră într'un dom creștin. Gândăcei drăgălași aleargă pe brazda proaspetă. Ghioceii nevinovați și viorele rușinoase își arată căpușoarele scăldate în cristali de rouă și parfum. Firea întregă îmbracă haina de sărbătoare și își defilează armata de forțe tainice, în cutremur de farmec, pentru a face primirea Regelui său, Rex regum. Dominus dominantium.

De departe, de peste mări zburcimate ne vine o solie a păcii. Auzim pașii, cari fac să tresalte pământul. Ne atinge puterea învierii. Mama natura ne ia de mână, ne arată prin învierea sa taina învierii, ne face să credem, că din semințele aruncate în pământ și date morții poate să răsară colțul de viață. . . Dacă omul nu are cuvânt să preamărească pe Dumnezeu, maestrul infinitului și finitului, pietrele vor vorbi și firea întregă va înălța imnuri de „gloria în excelsis Deo“, pentru că după vorba psalmistului „Cerurile spun mărirea lui Dumnezeu și facerea mâinilor Lui o vestește tăria“.

Vine solul păcii. Este Isus, verbum Dei, Dumnezeu Cuvântul, senin și triumfător. Cu pași majestoi trece peste mări și peste țări. Cucereste suflete și le încatusează în lanțurile de aur ale iubirei creștine. Învață pe omul copleșit de întunec, alină durerile, șterge lacrimile, vindecă toată neputința și boala, suferă chinurile morții, moare pentru prietenul său omul păcătos și a treia zi învie. „Hristos a înviat“ este cuvântul de vrajă ce împrăștie ca un soare toate puterile întunecului, și duce căldura binefăcătoare în toate sufletele năpăstuite, de pe întinsul globului. Hristos cel înviat stăpânește glorios, trăiește în veci de veci și cucerește victorios.

Înzadar se zbat puterile infernale, împotriva lui Dumnezeu ce poate omul să facă? . . .

Fariseii și cărturarii sunt striviți de faptele minunate ale blândului Isus, care demandă naturii ca unul „potestatem habens.“ Un Cicero vorbește cu „mi-se pare“, esse videtur, iar Platon cu „δοκεῖ μοι“ (dokei moi). Isus are perfecta certitudine și vorba Lui este „Adevăr, amin zic vouă“. Deaceia lumea întreagă „se miră de

învățătura lui, că era cu putere cuvântul lui“ (Lc 4₃₂). În fața doctrinei atât de limpezi și a dialecticei atât de forte, ce se desprinde de pe buzele maestrului Isus, auditoriul rămâne frapat și declară „Nici odată nu a grăit om, ca acest om“. (Io 7₄₆).

Valurile de ură ipocrită și farisaică se frâng neputincioase de figura de granit a Mântuitorului, după vorba lui *Al. Vlahtuță* :

„Urașcă-l cei fărăd lege
Ce-i pasă lui de ura lor?
El a venit s'aducă pacea
Și înfrățirea tuturor!“

Prigonirile, suferințele și moartea trupului aduc triumful sufletului, izbânda spiritului peste materia lipsită de viață. „Sângele martirilor este sămânța creștinilor“ spune *Tertullian*. Din valuri de sânge și lacrimi de durere răsar idealurile sfinte ale omenirii!

Dealungul veacurilor tabăra mișșeilor se încearcă să pună stavilă cuceririi lui Isus Hristos cel înviat. Cât sânge, câtă cerneală și vopseală de tipar a mai curs în lupta îndârjită de exterminare! Câte arme de violență, dispreț, sarcasm și falsă știință nu s'au folosit pentru biruința răului: În fața avalanșei de atac și murdărie morală Hristos pune îndemnul divin pentru toți cei timizi din tabăra creștină: Indrăzniți, eu am învins lumea! Ce izvor nesecat de îmbărbătare sunt aceste cuvinte, pe cari nu au putut să le rostească un *Iuliu Cezar*, un *Alexandru Marele*, un *Napoleon* sau alt beliduce!

Au trecut ca fantome fugare și s'au sfărâmat în pulbere tronuri și stăpâniri, Neroni, Domițiani și Diocelețiani, și întreg cortegiul de asupritori ai dreptății creștine: jidani, vandali, păgâni, huni, goți, avari, tătari: Unul Domn Isus Hristos trăește, căci El din morți a înviat!

Hristos cel viu privește cu ochiu de stăpân marile frământări ale istoriei și peste toate tronează acel „Hristos a înviat“ ce se desprinde de pe buzele pioase ale bunului creștin în ziua de Paști. El Hristos al nostru vede din înălțimea celestă a tronului său filmul grandios al istoriei universale.

Vede pe blondul german făcându-și intrarea în Roma eternă, vede pe Vandali, longobarzi, pe Enric IV, pe Barbarossa, Frédéric al II-lea, vede și capul celui din urmă Hohenstauf, căzut sub barda nemiloasă a călăului! Toți vin și pleacă. Pre-

cum se stinge fumul, precum se topește ceara de fața focului, așa se sting Filipii frumoși, Ludovicii bavarezi, Enricii anglicanizați, sângeroasele Elisabete, Kant și Voltaire, Napoleon și Bismarck, Nietzsche și Renan. Se destramă tronurile și dinastiile, cezari și dogi, Carolingi și Capetingi, Valois, Bourbon, Bonaparte, dinastia saxonă, daneză, normană, Lancaster, Jork, Stuart, Hannover, mongolă, moscovită și Romanow: Un singur tron stă neclintit, a lui Isus cel înviat, răzimat nu pe ascuțiș de baionete, ci pe iubirea înflăcărată a atâtor sute de milioane de creștini!

Fortăreața creștinătății este inexpugnabilă și pe zidurile ei fâlfăie mândru și deapururi triumfător stindardul alb al Învierii. Hristos cel înviat din morți este cu noi până la sfârșitul veacurilor și porțile iadului nu ne vor învinge.

Voi puțin credincioșilor, cari vă ascundeți pe Hristos în mormântul rece, de frica jidanilor, treziți-vă din letargia inconștientă și nedemnă de numele unui creștin! Sursum corda! Hristos al nostru a înviat, cu adevărat a înviat! Un Român creștin nu poate să spună alt cuvânt!

Nu credem lui *Harnack*, care doarește să scape de adevărul învierii, admitând „creința Paștelui“ (*Osterglaube*) și refuzând „solia Paștelui“ (*Osterebotschaft*) cu datele ei istorice.

Nu ne luăm orientările în creștinism noastră de înviere nici din *panteism*, care după constatarea lui *Schopenhauer* nu are nici un fel de etică, ci identifică lucrarea omului cu a dobitocului, atribuindu-le, în chip ridicol, ambelor acelaș grad de divinitate și sublim.

Sofisticările *materialismului* astăzi nu mai prind, decât unde, după vorba filozofului *Wagner*, dă de capete seci, lipsite de spirit și morală. Este adevărată constatarea baronului *de Cuvier*, că pe măsură ce știința progresează, tot mai mult se abandonează capricioasele sofisme ale materialismului.

S'a învechit obiecțiunea veacului 18, repetată după invenția fariseilor contemporani ai lui Isus — istoria se repetă — că apostolii ar fi furat corpul lui Isus din mormânt. Apostolii împrăștiați, ca puii de găină la atacul uliului, și înmărmuriți de groaza Iudeilor, n'ar fi îndrăsnit să comită acest furt sub ochii sentineli romane. Că finanța jidovească a pus la cale și o mituire a armatei romane se poate, însă se prea văd prin sac ghiarele pisice. Cu drept cuvânt se întreabă *sf. Augustin* :

Dacă soldații romani au dormit, cum au văzut furtul, iar dacă n'au dormit, cum de l-au permis?

Renan admite învierea. Însă nu faptică ci morală și acuză pe Maria Magdalena de halucinație, iar pe Apostoli de credulitate. Nu vede îndoiala lui Petru, care de trei ori se leapădă de Isus în viață. Nu vede trădarea lui Iuda. Nu cunoaște cuvântul lui Toma apostolul: „Nu voi crede... de nu voi vedea semnele cuore și de nu voi pipăi coasta lui...”

Credința Apostolilor „puțin credincioși” se întărește prin faptul miraculos al Învierii. L'au văzut înviat. Toma îi pipăiește coasta și semnele cuelor exclamând cu tăria demnă de un caracter creștin: Domnul meu și Dzeul meu!

„Hristos a înviat cu adevărat”. Este declarația solemnă a evangheliștilor Matei (26₆), Marcu (16₆), Luca (24₆) și Ioan (20₉).

Ziarul „Dimineața” poate să se îndoiască de biruința unui Hristos fals, pseudohristos schimonosit de a lui Baur, Strauss, Renan, când spune (în nrul de Paști 1924): „După atâtea secole, din clipa în care Evanghelia fixează învierea, adică triumful învățăturilor lui Crist, prin pilda lui de fapt — cine poate spune în conștiința sa, că aceste învățături au biruit?” Însă de biruința lui Hristos Dumnezeu-Omul, cel cu adevărat înviat, nu are dreptul să se îndoiască nici „anumita presă”!

Este un indiciu de decadentă națională abandonarea concepției atât de sfinte poporului întreg, că Hristos cu adevărat a înviat. Un Dumnezeu îngropat poate să fie idealul unor frivoli, increduli, străini, apatici și decadenți. Neamul Românesc întreg, care nu vrea amorțeala tîm-piță ori tembelismul inconștient, ci dorește zborul de vultur semeț pe calea progresului cultural și moral, are credința vie în Hristos cel înviat.

A înviat cu adevărat Hristos, care preste religia naturală cu principiile ei aduse la limpezirea lor genuină, ridică paharul grandios al doctrinei supranaturale cu sublimele adevăruri creștine. El ne dă cele opt fericiți cu iubirea lui Dumnezeu și a aproapelui, inclusiv a dușmanilor. El ne dă cultul universal al Dzeului adevărat, în spirit și adevăr (Io 4₂₃).

În numele acestei învieri au murit sute de mii de martiri, s'au curcerit în Roma, după vorba lui Tacit „ingens multido” de adepți ai idealului creștin, „omnis ordinis”, după vorba lui Pliniu către împăratul Tra-

ian. În numele acestei învieri s'a predicat evangheliul în Corint, Atena, Efez, Antiohia, Alexandria etc. Pe Hristos cel înviat îl vestește Petru (Fpt 2₃₄), iar Pavel Apostolul Neamurilor scrie cu drept cuvânt: „Iară de nu a înviat Hristos, zadarnică este propovăduirea noastră, și zadarnică este și credința voastră... și de nădăduim în Hristos numai în viața aceasta, mai ticăloși decât toți oamenii suntem” (1 Cor 15₁₄₋₁₉). Și acest sf. Pavel nu vrea o credință fanatică nerațională, ci o credință întemeiată pe postulatele rațiunii, când scrie către Romani (12₁): Rationabile sit obsequium vestrum Deo”.

În fața forței de civilizație a creștinismului viu trebuie să dispară toată banda „oculței necreștine”, care mai crede în inscripția păgânului Dioclețian „Nomine christiano delete”, pentru că acest creștinism complect dat nouă de Hristos cel înviat, cuprinde toată știința despre Dumnezeu, om și lume, mistere necunoscute de filozofia veche, și din acest izvor de bem, mai mult știm, decât Platon și mai înțelepți suntem, decât Socrate.

Așadară cu Al. Vlăduță vă chemăm:

Voi cei, ce-ați plâns în întuneric,
Și nimeni nu V'a mângăiat
Din lunga voastră înghenunchiere
Sculați... Hristos a înviat!

Aveți credința acelor creștini din veacul II, urmași invidiați ai Apostolilor, despre cari Pliniu scrie: „Christo tanquam Deo carmina dicunt”. Aveți credința lui Leonardo da Vinci, căruia i-a tremurat mâna când a început să picteze întâia oară fața lui Isus.

Hristos al nostru, cel înviat, este atât de sublim, încât nu s'a născut încă omul, care să poată prinde în toată frumusețea și măreția sa acest divin caracter moral. Nu e mirare, că și Harnack stă cutremurat în fața acestei măreții, anunțând, că e un mister etern nepătruns de noi conștiința divină a lui Isus.

Astăzi conștiința națională și creștină se trezește. La noi suflă adieri calde de creștinism integral... Este primăvara creștinismului... Auzim pașii Domnului. Hristos a înviat! Adevărat, că a înviat. Este Domnul nostru, biruitor asupra morții. El unește sufletele. Aduce sub steagul creștinismului tot ce este românesc în țara întregită...

Toți Românii adevărați urmează o singură flamură, pe cea creștină. Singur prin Hristos Dumnezeu—Omul înviat cu adevărat sperăm învierea neamului nostru, purtătorul civilizației apusene la porțile orientului.

DR. TITUS MALAIU

Vadul comercial

De câțva timp asistăm la o încercare stăruitoare de a se face un curent în opinia publică pentru legiferarea vadului comercial. Se pun străduințe tot mai mari și mai zgomotoase: se țin întruniri publice, consfătuiri de negustori, se redactează memorii, se trimet telegrame la miniștri și M. S. Regelui; iar presa „democrată” adică „anumită” sau cum îi zicem noi dela „Acțiunea Românească” presa jidovită susține teza legiferării cu o căldură, ce dela început ar trebui să pară suspectă. Dacă nu ar fi de adus nici un argument contra vadului comercial; numai faptul, că inovația este sprijinită de acea presă, care slujește interesele străinilor, care caută prin toate mijloacele să ne discrediteze și să împiedice consolidarea țării, care lucrează din răspuțeri să înmormânteze edificiul actual al României întregite, cum exact a constatat ziarul guvernamental „Viitorul”, care într'un moment de indignare legitimă a carac-

terizat „anumita presă” drept „Cioclii României”; numai faptul, că ideea vadului comercial a fost adoptată cu atâta sollicitudine de gazetele jidovite, ar trebui să strecoare în sufletul fiecărui bun român o considerabilă doză de bănuială.

Analizând mai deaproape fondul pretenției și categoria de persoane, cari au interes la introducerea reformei, constatăm, că simpla bănuială se transformă treptat cu pătrunderea chestiunii într'un element de cunoștință precisă, care pune cu totul în altă lumină consecințele recunoașterii prin lege a vadului comercial.

Se pretinde prelungirea contractelor de chirie în favoarea negustorilor în primul rând, afirmându-se, că fără atare măsură de protecție este amenințat comerțul „român”.

Această pretenție vine inoportun, iar în efectele ei este profund subversivă. Astăzi când ne îndrumăm spre o normalizare a situației, când guvernul își dă silințele să ne în-

toarcă spre starea normală de toată lumea dorită, se prezintă negustorii și cer prelungirea unei măsuri, cari își va fi avut rostul ei în vremuri normale, dar care trebuia să înceteze din momentul în care interesele generale nu o mai reclamă. Ce efect asupra vieții economice a avut prelungirea contractelor de chirie, care în fine expiră la 1 Maiu 1925, față de negustori?

A menținut oare prețurile la un nivel potrivit faptului, că ei, comercianții, au profitat de protecția legii în dauna proprietarilor? Nu; au încasat aceleaș prețuri ca și aceia, cari puțin la număr țin magazine în baza liberei transacții. De aici rezultă, că negustorii de mult nu meritau regimul special, cu care i-a ocrotit legiuitorul. Judecând la lumina adevăratei situațiuni legea lui Mârzescu, readucând libera transacție în materie de prăvălii, a venit târziu. Trebuia să înceteze regimul favorului nemeritat și revoltător exploatat mai înainte decât 1 Maiu 1925.

Pretenția de legiferare nu numai că este inoportună, dar este și adânc subversivă în efectele ei.

A prelungi contractele de chirie în dauna proprietarului lipsit de atâta vreme de dispoziția deplină asupra proprietății lui, în dauna proprietarului sărăcit de război și în profitul comerciantului îmbogățit de război, înseamnă a aduce pe proprietar în aceea stare de desperare, care îl face să-și vândă imobilul, din care de fapt legiuitorul l-a expropriat de mai înainte. Înseamnă a fi distrus, pe cale piezișă dar tot așa de efectiv ca și fățiș, dreptul de proprietate; înseamnă a ridica din mijlocul ordinii sociale, bântuite astăzi de atâtea curente periculoase, cea mai puternică garanție a principiului de stabilitate și de liniștită evoluție spre a potoli pofta de câștig nesăbuit a comercianților. Cu alte cuvinte, în loc să înfrinăm pornirile de dezordine, cari reclamă imperios desființarea dreptului de proprietate, noi să dăm liber curs acelor porniri spre a ne îndruma către regimul comunist! Pentru că așa cer interesele negustorilor!

Și cine sunt acești negustori, cari în pretențiile lor nesocotesc garanțiile de liniștită propășire a societății românești? Toată lumea știe, că cel puțin 80% din comerțul României întregite e pe mâna jidanilor. Acum înțelegi, Domnule cititor autohton, cine are interes strivitor în cantitatea lui precumpănitoare, de a cere legiferarea vadului comercial?

Și totuși s'au asociat și negustori români. Da, e adevărat.

Aici este o chestie de tactică jidovească menită să servească interesele generale și permanente ale rasei lui Israel; și alături într'o disparantă măsură stă și grămăjoara intereselor mărunte și trecătoare ale câtorva negustori creștini.

Jidanul împinge pe creștini înainte la întruniri publice, la manifestații și semnări de memorii, spre a înșela opinia publică, prezentând întreaga mișcare ca pornind din inițiativă românească. De fapt, prelungindu-se termenul de închiriere celor 80% negustori evrei li-se deschide cea mai deplină perspectivă de a cumpăra ei imobilele proprietarilor. Acesta este gândul ascuns și efectul fatal al vadului comercial, Domnule negustor creștin, care strigi și te sbați stupid fără să-ți dai seama, interese mai depărtate, dar exact calculate ale neamului jidovesc. Și când jidovimea va ajunge la această situație, crezi, că te va cruța pentru că ai luptat alături cu el ca să dărâmi fortul istoric al proprietății urbane? Iți faci iluzii, Domnule meu. În fortul evacuat prin lege se va instala jidanul așa, cum s'a mai instalat în toate pozițiile dominante evacuate prin revoluțiile din diferitele țări și timpuri, stîrnite, finanțate și exploatate de membrii rasei lui Israel.

Și atunci, dle negustor român, pornind dela credința că în sufletul dtale sălășluște nu numai pofta de a cumpăra ieftin și a vinde scump, ci că mijesc dacă nu precumpănesc și alte sentimente și alte preocupări mai înalte, cum este spre exemplu gândul la interesele neamului din care te-ai ridicat; stăpănit de această credință privitoare la structura dtale sufletească să-mi dai voe să-ți fac o întrebare. Când prin realizarea vadului comercial, negustorii jidani 80% vor fi ajuns proprietari de case, crezi dta că puterea națiunii române s'a întărit sau se apropie de mormânt? Dacă simțul iubirii de țară îți spune că pierim, de ce te asociezi la acțiunea subversivă a evreului și te faci din vreme sluga intereselor unui neam care vrea singur să stăpânească? Pentru că măruntele dtale interese momentane așa îți dictează: ar fi răspunsul.

Aceste interese trebuiesc alt-cum aparate. Trebuie găsită altă modalitate decât aceia, de a te mulțumi să-ți trăiască clasa negustorească autohtonă la umbra puterii jidovești din România întregită; trebuie căutate soluțiile cari să-ți asigure o im-

puternicire crescândă, nu un adăpost trecător de mizerie permanentă pe lângă potențații comerțului din țara unde neamul dtale și-a dobândit cu prețul sângelui domnia politică.

Prin „vadul comercial“ nu mergem la întărirea comerțului românesc, ci la distrugerea lui treptată spre a-l înlocui cu cel jidovesc deplin atunci când evreii vor fi cumpărat toate proprietățile unde astăzi sunt încă chiriași; din acel moment „anumita presă“ care astăzi le apără interesele, va tuna și va fulgera ca nimeni să nu se atingă de dreptul sacru și etern inviolabil al proprietății ajunsă în stăpânirea semită.

Comerțul românesc nu se întărește cu măsuri de afinitate comunistă, ci cu introducerea elementului românesc, ajutat de capital național, în această bănoasă ramură de activitate.

Cu toții știm, că în satele din sudul Ardealului, dealungul fostei granițe trăesc români cu o aptitudine specială pentru comerț, cu o putere de muncă, o perseverență și o inițiativă admirabilă, gata să înceapă cu mijloacele cele mai modeste un mic negoț și capabil să-l ducă la înflorire în scurt timp și cu așa efect că orice concurență este zadarnică.

Aceștia sunt Mărginenii. Dovadă despre activitatea lor stau două fapte mărturie: în acele locuri nu există picior de jidan; al doilea fapt: acest element, cel mai bine pregătit în lupta pentru existență, a coborât munții și a fecundat cu energia și sârguința lui în așa fel viața populației din județele limitrofe de peste munți încât și acolo crotopirea jidovească nu a putut prinde. Acestor Mărgineni nu li se dă importanța necesară în munca ce trebuie să depunem pentru a cuceri pozițiile uzurpate de jidani în comerțul ce trebuie să fie național.

În loc să asistăm aici în Cluj la congresul organizațiilor sfaturilor negustorești din Ardeal spre a se cere guvernului legiferarea vadului comercial, am fi dorit să aflăm despre o inițiativă a negustorilor români de baștină, care să ceară înființarea unui credit pentru micul comerț românesc.

Această instituție, susținută de stat, ar avea menirea să ajute cu modeste capitaluri pe Mărgineni de a se stabili ca mici negustori în satele, jefuite astăzi de cămătarul și cărciumarul jidan; le ar da puțința să prindă rădăcini și prin concu-

rență să scoată afară pe veneticul semit.

Cine se îndoește de efectul salutar al unei atari întreprinderi, susținută printr'o politică de stat, nu are decât să amintească faptul, că aici în Cluj s'au stabilit sub dominația ungurească câți-va Mărgineni, cari, deși lipsiți de ori-ce credit, și împrejurați de greutăți isvorite și din tratamentul vitreg al administrației maghiare și din concurența negustorilor jidani, nu numai că s'au menținut în lumea comercială locală, dar și au desvoltat afacerile, cinstit și perseverent conduse, la o înflorire de care cu toții ne mândrim.

Ideia națională și socialismul

Ororiile războiului mondial, precum și urmările de dezechilibrare economică și politică au determinat pe mulți pentru o concepție socială pacifistă. Alții cari sunt neîndestuliți cu schimbările de fruntarii după războiu sunt în căutarea unei idei simpatice și amăgitoare la aparență, dar totodată prielnică de paravan pentru planurile ascunse de revanșă și reintegrare.

Această monedă cu două fețe diame-tral opuse este ideea socialismului. Pacifiștii văd în ea forța magică capabilă de a elimina orice cauze de litigiu între oameni, puternic nivelator, care are chemarea de a creia raiul pe pământ. Ideia care singură reprezintă umanitarismul și democrația integrală. Neîndestuliți văd în socialism forța dinamică capabilă în orice moment ca să distrugă ordinea existentă. Această ordine pentru ei este o cătușă pe care o văd bucuros zdrobită chiar cu riscul prăbușirii lor. Să fie numai disordine, că apoi de pescuit în turbure se vor îngriji ei.

Pentru cei din urmă nu avem nimic de zis. Pe cel de rea credință numai faptele îl pot convinge. Aceștia sunt cu totul străini de sufletul, de aspirațiile și de idealul nostru. Aceștia formează pentru noi o forță opusă pe care trebuie să o anihilăm cu forța dacă vrem să mergem înainte.

Dar e vorba de cei de bună credință, de cei ai noștri ademeniți de o doctrină apreciată dintr'un fals punct de vedere. Aceștia cari poate ar protesta numindu-i socialiști, pe neobservate stau sub stăpânirea unor principii infiltrate sistematic din doctrina socialistă în sufletul lor. Sunt aceia cari sub teroarea acestei

Fapta lor este o pildă vie, cum românul are aptitudini admirabile pentru comerț, și în același timp trebuie să ne fie un îndemn de a căuta astăzi, când am ajuns în fine stăpâni pe pământul nostru, să sprijinim această aptitudine tocmai prin inițiativa și prin soluțiile concrete pornite din sânul acelor organizații de negustori români, cari peste măruntetele lor interese trecătoare, au datoriat ca oameni luminați să se îngrijească și de interesele economice generale, văzute prin prisma doctrinei naționaliste.

I. C. CĂTUNEANU

falsă convingeri nu au curajul opiniei nici să și-o formeze independent și nici să și-o spună cu toată sinceritatea. Pentru ei un doctinar de tarabă din strada Sărindar este opinia publică mondială, pe care și cu riscul sinuciderii naționale ține să o respecte. Pe acești frați ai noștri trebuie să-i desmetecim.

Socialismul plecând dela negațiunea națiunii ca factor social, constatând faptul că numai clase sociale există, tinde spre distrugerea națiunilor și eliminarea deosebirilor de clasă.

Scopul nu și-l poate atinge decât prin luptă, pentrucă două interese opuse nu se pot reconcilia numai învinge cu forța, unul din ele trebuie să cadă jertfă. Astfel ideea este cea mai războinică și cea mai sălbatică ce numai a putut născoci minte de om. Este însăși apoteoza luptei civile și fratricide. Și atunci, tu pacifistule, în zadar îți pui nădejdea în această idee, pentrucă numai jertfa celui de rea credință poți deveni.

Dar ideea este și absurdă. În negațiunea națiunii și a statelor naționale nu admite noțiunea de cetățean ci numai a celui de cosmopolit. Pretinde ca omul cu legături familiare, cu tradiții aparte, cu o limbă distinctă de altele să se rupă brusc din mediul în care a trăit el și strămoșii lui și să se planteze în mediul amorf și fără margini a semenilor săi imaginari, cu cari nu are nimic comun. Să distrugă tot ce a fost ordine pentrucă într'un alt punct opus al lumii se face aceiași încercare cu scopul, ca în locul vechii diferențieri să se construiască un amalgam mondial cu elemente, căfi numai în creerii ferbinți ai ideolo-

gilor sunt egale, dar de fapt prezintă deosebiri incalculabile. Se crede că muncitorii din Indii, englezii, francezii, nemții, ungurii, românii, tibețienii, negrii etc., cari au și ei sentimentul diferențierii naționale, vor putea forma de pe azi pe mâine o organizație politică mondială pe picior de egalitate și fără exploatarea omului de om. Este o iluzie a crede în posibilitatea asocierii sincere și cinstite, atâtor elemente deosebite, ca cultură și situație materială. Da este o idee foarte rentabilă pentru cei dibaci, cari nu ar întârzia nici un moment să-l exploateze pe cel mai nepregătit, fie el de o sută de ori frate de clasă socială.

Dar nici în cadrele unui stat, ori cât de imens și independent ar fi el, nu se poate forța ideea socialistă. Un stat cu o ordine socială diame-tral opusă celorlalte, numai vegeta poate. Cel mai frapant exemplu ni-l dă Rusia, unde elementul dibaciu al evreilor și aventurierilor rămași în prizonierat voluntar, exploatează în modul cel mai nemernic, imensa masă a rușilor autochtoni. Dar nici raporturi trainice Rusia nu poate înjgheba cu statele capitaliste, prezentând pentru cele din urmă un pericol permanent de agitații clandestine, la care în mod fatal nu poate renunța.

Cei cari sunt animați de ideea umanitarismului integral și cred în posibilitatea de a elimina războiul dintre oameni, trebuie să știe că aceste idei numai prin națiuni, și nu prin individ, pot fi realizate. Întăiu trebuie să triumfeze în mod integral ideea națională, care diferențiază omenirea în grupuri bine distincte, dar totodată ridică popoarele la un grad superior de cultură, civilizație și bună stare materială, nivelându-le astfel. Că triumful ideii naționale reclamă jertfe, nu importă. Numai națiunile de același grad se pot asocia în baza respectului reciproc și a sincerității. Liga Națiunilor, unde 5 puteri mari sunt egale, ba chiar mai mult, decât restul lumii, este o societate leonină, unde cel mai tare își face drepturile și dictează datoriile celui mai slab. Nu este aceasta înfrățire ci o exploatare deghizată.

Dacă cele expuse sunt adevăruri, atunci pentru noi Românii au o extraordinară însemnătate. Noi suntem un popor vechiu ca obârșie, dar tânăr ca element alcătuitor de stat în Europa modernă. Tot ce s'a întâmplat cu noi milenii de a rândul a fost o gravă nedreptate socială. Și acuma când majoritatea Eu-

ropei, ba chiar și unele din rasele conlocuitoare s'au ridicat asupra noastră, să vină ideologi din sângele nostru și să susțină ideea unui pseudoumanitarism și a unei pseudo-democrații, este o erezie. Ideia națională integrală, ca singurul ferment de propășire, trebuie lăsat ca să lucreze cu toată vigoarea ei, creind chiar jertfe, ca și poporul nostru să poată ajunge la apogeul civilizației latine. Atunci apoi putem sta de vorbă cu oricine, ne putem preta la orice experiențe.

Trebuie să rectificăm ideologiile de înfrățire umană, că acest înalt

ideal, nu prin indivizi sau clase, — precum susțin falsele teorii ale socialismului industrial și agrar — se poate realiza, ci prin națiuni întru toate egale și independente. Fie ideia națională cât de impulsivă pentru moment, ea nu va fi nici când antidemocrată și antiumanitară, pentru că este marea forță care diferențiază, pentruca sinteza să fie cu atât mai perfectă.

Numai prin ideia națională integrală și intransigentă putem ajunge la armonia socială.

VALERIU ROMAN

Un document și o contradicere

În numărul trecut al revistei „România Intregită” într'un articol intitulat: „Necesitatea unei politici de stat în chestiunea jidovească”, dl profesor I. C. Cătuneanu, după ce arată că „România mică amenințată de cotropirea jidovească, prin imigrațiile din cele două imperii vecine, a știut totuș să-și păstreze caracterul ei național”, și că „această conservare națională se datorește faptului istoric că oamenii ei politici de orice partid au urmat una și aceeași *politică de stat* în chestiunea evreiască” pune următoarea întrebare pentru vremurile de azi: „Care este atitudinea partidelor politice în această chestiune? S'a adoptat o *politică de stat*? una și inalterabilă, un crez superior care să călăuzească, pe toți conducătorii noștri!”.

*

Multă lume s'a întrebat și se întreabă încă: ce părere o fi având primul ministru al țării despre chestiunea jidovească? Este de notorie reputație atitudinea de „Sfinx” ce-o păstrează dl I. I. C. Brătianu asupra convingerilor sale intime politice, atitudine care i-a și schimbat porecla în renume.

Mulți, luând ca bază tradiția din familia primului ministru zâmbesc cu înțelesuri și lasă să se creadă că dl I. Brătianu-fiul ar avea aceeași concepție în chestiunea jidovească, după cum avea și dl I. Brătianu-tatăl.

Întâmplător ni-a căzut în mână un document din care reese clar felul cum privește primul ministru problema de importanță capitală pentru existența noastră națională a imigrării jidanilor. Documentul e cu atât mai prețios, întrucât este scris și semnat de dl I. I. C. Brătianu și are data foarte recentă de 6 lunie

1919, adică tocmai perioada când se pregăteau tiparele în care aveau să se toarne formele noului stat român întregit.

Il reproducem mai jos, în întregime, menționând că sublinierile sunt ale noastre:

„România a fost întotdeauna o țară în care a domnit *toleranta religioasă*.

„Chestiunea evreiască a avut în această țară un *caracter pur social și economic*, provocată de o importantă imigrare în masă și este asemănătoare chestiunii galbene din Statele-Unite ale Americii.

„Străini prin originea și limba lor, prea numeroși pentru a trăi în condițiuni favorabile pentru ei însăși și pentru locuitori într'o țară săracă, în special din pricina profesiunilor către care îi îndreaptă în mod exclusiv educația lor seculară, această masă de imigranți a agravat în mod periculos situația economică și socială a României. Pentru a evita consecințele fatale ale unei înrăuriri prea mari și prea directe a acestei imigrații asupra situației agrare, care era îndeajuns de grea prin ea însăși, guvernul român a fost obligat să oprească această influență prin *legi speciale*.

„Intrând în Moldova, cam pe la mijlocul secolului al 19-lea, masa *imigranților n'aușese timp suficient până în 1877 să se adapteze la condițiunile de viață ale poporului român*.

„Congresul dela Berlin avea de gând să impună României o *soluțiune pe care această țară o consideră contrară intereselor sale*, violând dreptul său de liberă dispozițiune.

„Guvernul român, după ce protestase în zadar împotriva clauzelor acestui tratat, a reușit să anuleze

consecințele sale *pe altă cale*. În acest scop a obținut ajutorul guvernului imperial german, cumpărând liniile de drum de fer ce aparțineau unor companii germane.

„Din punct de vedere practic, intervenția Congresului din Berlin în privința aceasta n'a avut alt rezultat decât cumpărarea liniilor de drum de fer și întrucât privește chestiunea în sine, a amânat pe mai târziu *deslegarea chestiunii*, creând în România un curent împotriva unei soluțiuni impuse din afară.

„De atunci o *îndoită evoluție a transformat condițiunile acestei chestiuni și a făcut posibilă și necesară soluția ei*. Această îndoită evoluție este datorită în primul rând *desvoltării economice a României*, desvoltării și ameliorărilor condițiilor de viață ale țăranilor.

Această evoluție este datorită în al doilea rând *schimbării caracterului imigranților însăși, cari odată stabiliți în România, s'au asimilat treptat cu viața națională*. Astfel *oamenii de stat români din toate partidele politice au ajuns la concluzia că a sosit momentul să se rezolve în mod definitiv această chestiune*.

„Înainte de sfârșitul acestui război și înaintea intervenției Statelor Unite în război, fără nici o influență din afară, regele și guvernul român au declarat în diferite ocaziuni, că de îndată ce se vor ivi timpuri normale, se va acorda tuturor egalitatea civilă. *Credincios acestui legământ, guvernul român a prezentat chiar din toamna trecută (1918. N. R.) reforma sufragiului universal; exproprierea forțată a marilor proprietari și recunoașterea cetățeniei depline a tuturor persoanelor născute în România, care nu se bucurau de o supușenie străină. În cursul aplicării acestei legi, din cauza unor dificultăți de procedură, guvernul român a simplificat aplicarea sa. În momentul de față legea este stabilită pe niște principii atât de largi, încât nicio intervenție n'ar putea s'o îmbunătățească*.

„Din scurta expunere de fapte de mai sus rezultă în mod destul de clar, că ar fi zadarnic să arătăm mai mult, cât de puțin îndreptățită ar fi invocarea precedentului cu tratatul dela Berlin pentru a ridica o îndoială privitor la lealitatea României și pentru a justifica astfel impunerea unor măsuri de garanție contrarii suveranității statului.

„În 1877 România avea de luptat împotriva unor măsuri cari i se im-

puneau și pe care le considera contrarii intereselor sale; această luptă a luat sfârșit printr'o soluțiune financiară în folosul uneia din marile puteri. *In' 1919 din proprie inițiativă, România a dat singură soluțiuni pe cari le-a scotit necesare pentru propria sa dezvoltare socială și națională.*

„Intervenția din 1877 a rămas fără rezultat deoarece nu a fost primită de România.

„Intervenția de față (a marilor puteri în 1919 N. R.) va fi fără folos și periculoasă din cauză că este impusă“.

*

Repetăm încăodată. Rândurile de mai sus au fost scrise de primul ministru și semnate de dsa. Nu încape nici o îndoială asupra autenticității lor.

Din lectura lor însă un lucru se desprinde clar: *primul ministru nu cunoaște chestiunea jidovească și nu este consecvent cel puțin în afirmațiile pe cari le face.*

Să precizăm.

Primul ministru nu cunoaște chestiunea jidovească atunci când afirmă că jidanii „odată stabiliți în România, s'au asimilat treptat cu viața națională“. Cei cari au citit conștiincios această revistă și acei cari cunosc cât de elementar problema jidovească, știu că **evreii nu se asimilează.**

Primul ministru face greșala capitală să atribue chestiunea jidovească numai cauzelor sociale (?) și economice și să lege soluționarea acestei probleme de „dezvoltarea economică a României“. Spațiul nu ne permite, dar simpla enumerare a câtorva cifre, *cari să arate în mâna cui este stăpânirea orașelor, a capitalului și a industriei* ar fi îndeajuns de lămuritoare.

Primul ministru are însă o mărturisire prețioasă. În trecut influența jidovească, cu toate presiunile din afară, a putut fi înfrânată „*prin legi speciale*“. Și precizează: „Intervenția din 1877 a rămas fără rezultat deoarece nu a fost primită de România“.

Dar constatăm noi și în 1919 s'a impus României o soluțiune în chestiunea jidovească, menită să ne subjuge și să ne pericliteze existența națională. Accentuăm s'a impus. Primul ministru a declarat ritos: „Intervenția de față va fi fără folos și periculoasă din cauză că este impusă“.

Iată însă că primul-ministru nu

este nici consecvent. Ne-a arătat că măsurile impuse se pot anihila „prin legi“ speciale. Guvernul d-sale n'a recurs la acest mijloc. *Ba mai mult încă, a permis opoșirea a unui milion de jidani în Basarabia, jivine târâtoare, cari n'aveau nici măcar privilegiul de-a fi fost impuși prin intervenții din afară.*

Atunci rămâne reversul problemei: primul-ministru crede serios că „lepra jidovească“, așa cum a numit-o tatăl d-sale, este necesară pentru „dezvoltarea socială și națională“.

Dar atunci înseamnă că nu cunoaște problema jidovească și ne-

cunoscând-o nu simte nici trebuința acelei „politici de stat“ despre care vorbește dl profesor I. C. Cătuneanu în articolul de care amintim mai sus.

Din afirmația primului-ministru a căzut așadar prima parte, în care spune că „intervenția va fi fără folos“. Intervenția, dincontră, a folosit jidanilor cu vârf și cu îndesat, cu atât mai mult cu cât au fost sprijiniți și de bunăvoința guvernanților.

Rămâne ca viitorul să ne arate, **întrucât și mai ales pentru cine a fost „periculoasă“ această intervenție „din cauză că a fost impusă“.**

DR. IOAN ISTRATE

Talanții și alcoolul jidovesc

Jidanul Anhauch, acaparatorul pădurilor Bucovinei, prin fraudă și înșelăciune, declarat cetățean de onoare în Com. Vama din Bucovina

Pe jidanul Anhauch!
Pe acest bastricid al pădurilor Bucovinei.

*

În Bucovina e obiceiul, că cineva poate deveni cetățean de onoare al unei comune, dacă în decurs de 10 ani ar fi făcut ceva util pentru acea comună.

Or, jidanul Anhauch ce a făcut! A promis că va da satului Vama, *una spritză* (nu sprit), — adică o pompă de incendiu (tulumbă cum se spune în Moldova).

Adică crede jidanul Anhauch, că de tulumbă are nevoie satul Vama?

Satul nu! va lua foc, căci n'a ars niciodată, nici sub stăpânirea austriacă, dar acum sub cea românească.

Poate că s'a gândit ca tulumba să-i servească atunci când va da foc pădurilor sau fabricii de cherestea! Aviz Societăților de asigurare!

*

Dar, alta e buba.

Dușmanul de moarte al jidanului Anhauch este dl Toma, un bărbat corect și distins al Bucovinei.

Dl Toma, ca răzeș de a lui Ștefan cel Mare, a dat cărțile pe față în parlament de jaful codrilor din Bucovina de către acest nemernic jidan.

Jidanul Anhauch, ca să dovedeaască lumei dela București că e simpatizat în Bucovina, prin ajutorul șampaniei și a arginților (arginți proveniți poate și din coroane false stampilate) a corupt consiliul comunal din com. Vama, și l'a declarat în Sămbăta de 7/III, 1925, la orele 12 din noapte, cetățean de onoare!

Dece la 12 din noapte și nu la

Asta mai trebuia!
Acest jidan, înainte de războiu era un simplu scriitor în birourile unei mici bănci jidovești din Suceava (Bucovina), care societate storcea banii moldovenilor noștri, și apoi a acaparat prin înșelăciune pădurile fondului religios din Bucovina.

După război, cu ajutorul oamenilor politici din toate culorile politice, a acaparat toate pădurile fondului religios din Bucovina, lăsate prin testament răzeșilor moldoveni.

Aceste păduri sub regimul austriac erau exploatate tot de acest jidan cu 8 lei 35 bani mc. În timpul de scurtă durată, cât a condus destinele Bucovinei marele român *Flondor*, prin un Decret Regal a anulat contractul cu jidanul Anhauch.

Prin ce mistere... nu știm, tot prin un Decret Regal, însă de alții, se anulează primul Decret Regal și se recunoaște jidanului Anhauch robia munților frumoși ai Bucovinei, care ar fi trebuit să plătească 8.35 lei aur adică 250—300 lei hârtie, de fiecare mc., — ca azi M. S. Regelui de pe Domeniul Coroanei Bicaz din jud. Neamț, îi revine 180—200 lei de mc. brut în picioare, — *or lemnul Bucovinei nu se aseamănă cu cel dela Bicaz, căci în Bucovina e lemnul cel mai frumos din Europa.*

După acest tablou de robie economică, acum vine un alt tablou de robie civică. Și anume:

Sămbăta (Sabatul jidovesc) 7 Martie la ora 12 din noapte, consilierii comunali din com. Vama (Bucovina) în frunte cu primarul *Cotlarciuc*, amețiți de șampania ce s'a vărsat din belșug, au declarat cetățean de onoare al comunei Vama, pe cine?

12 din zi? A vrut acest jidan să se intituleze cetățean de onoare în chiar satul natal a dlui Toma.

Da, este o onoare pentru satul „Vama“ de a avea cetățean de onoare pe un jidan de specia lui Anhauch, care ne desbracă codrii Bucovinei și-i duce peste graniță.

Iată ce face *talantii* și *alcoholul* jidovesc până și în Bucovina.

E poate l-a oară în anele Bucovinei când se conferă titlul de cetățean de onoare unui jidan, în mod anticipat, adică promițând că are de gând să facă ceva... să aducă o tumbă în sat.

Sunt dovezi care revoltă cele mai elementare datorii civice. De aceia se cuvine ca să se facă o anchetă serioasă din partea Ministerului de Interne și a anula acea decizie de ponegrire a neamului românesc.

România n'are nevoie de cetățeni de onoare ca dealde jidanul Anhauch, care constituie rușinea pădurilor Bucovinei.

În numele moaștelor sfinte a marelui străjer al Moldovei — Ștefan cel Mare — care moaște se odihnesc în sfânta Mănăstire Putna, în numele celor 800.000 feciori creștini, morți pentru eliberarea Bucovinei, fac un apel călduros către I. P. S. Sa Mitropolit Nectarie al Bucovinei, către dl I. Nistor în calitate de profesor de istorie națională (nu de Ministru) de a anula acea decizie a consiliului comunal din com. Vama, ca fiind o rușine pentru Bucovina și neamul românesc.

Vrea jidanul Anhauch să devină cetățean de onoare, să plece în Ungaria sau Austria unde își are coreligionarii, sau în Palestina pentru care vom stăruii cu toții să i se elibereze pașapoartele chiar mâine fără nici o taxă sau sticlă de șampanie, după cum dsa a avut amabilitatea de a cinsti consiliul comunal al comunei Vama.

M. P. FLORESCU
inginer inspector silvic

Jos cu masca!

De vorbă cu ziarul „Lupta“

Poporul român crede, că tot ce este scris are nota de sacrosanct. Cum lumea intelectuală la noi este mult puțin lipsită de *spiritul critic*, citește orice și se inspiră de orice. Auzi sentințe ca acestea: „Universul“ e gazeta cea mai bună“, „Lupta este ziarul cel mai bun ca informație politică“ ș. a. m. d.

E și cu greu să-ți faci o judecată sigură și obiectivă... Programul unui ziar se citește printre șire... și sunt puțini cu ochiul critic.

Bunăoară. Imi cade în mână ziarul „Lupta“ dela 15 Martie a. c. Constatările le prind aci în scurt.

1. Ne fortifică împotriva *moralității*.

Ni se vorbește de *fusta scurtă*. De ce ne-am scandaliza, când această modă a zilei „ne dovedește doar că fiicele Evei au picioare nu numai la dânsle acasă, în intimitate, dar și în public când ies pe stradă“. Aceasta e un „act de sinceritate“, un „eroism civic“ și în acest caz „să nu vorbim de imoralitate fiindcă păcătuim“. În țările depărtate, unde s'a făcut întâi această inovație, „civilizația printre alte consecințe a avut și aceea de a micșora sensibil natalitatea... „În toț cazul prin sinceritatea sa desvăluitoare, rochia scurtă, nu poate decât să ameliorizeze rasa“.

Pe urmă cu acelaș scop sus in-

dicat ne descrie pe larg, cu multe amănunte cazul *violului* comis de Take Serafimescu, sub titlul sugestiv „Barbă albastră mărturisește. El voia să-și părăsească cele două femei și să dispară“.

2. Ne fortifică împotriva curentelor *anarhice*.

Întâi creiază un caz de *conflict între premierul țării și rege* sub nuanță comică la „creionul actualității“ înscenând acest dialog: „Regele (către Ionel). Nu crezi că ești un ingrat? Adică dta fără Rege, ai putea să stai pe tratat și dorobant?!“.

Al doilea îndemn este întrebarea „de ce s'a refuzat oferta d-lui Freytag?“, care în calitate de însărcinat de afaceri al Germaniei la București la 1921 a oferit României o despăgubire pentru biletele Băncii Generale. Când Germania azi ne aruncă disprețul teutonic în loc de despăgubire, tot noi Români suțtem vinovați! să zicem „mea culpa“ și să tăcem!

În fine se recomandă o strașnică pedeapsă guvernului Brătianu. „Această pedeapsă pentru partidul dlui Brătianu este tocmai *nesocotirea Constituției și a întregii legiuri*, votată de un parlament ilegal ales“. E un frumos îndemn la ordine pentru toți, cari azi mai au un respect de lege! Poftim educație civică împotriva anarhiei!

3. Ne fortifică împotriva *bolșevismului*.

Abia ne-am desmetecit de sub impresia moffturilor sindicatelor muncitorești orădane de a înmormânta morții lor fără preot, de a serba căsătoriile fără biserică și de a refuza botezul copiilor, ca pe un odios ceremonial religios, mijloc de subjugare a sârmanilor proletari, încă dela naștere. (Vezi „Santinela dela Vest“ din 27 Februarie a. c.). „Lupta“ din 15 Martie tresaltă de bucurie, că s'a înfăptuit în fine *unificarea organizațiilor muncitorești*. Sunt doar atât de creștinești și trebuie să ne bucurăm! „Ar fi fost mai bine, dacă nu se desbinau niciodată... Rezultatele unei acțiuni comune nu vor întârzia...“ zice „Lupta“.

4. Ne fortifică împotriva *internaționalismului*.

Acelaș nr. din „Lupta“ are un cuvânt și privitor la *Liga Națunilor* și cu o superioritate „umanitară“ de European ne impune dictonul „trebuie, ca fără deosebire, partide și guverne, să vadă în Liga Națunilor ceea ce vede spiritul european de azi. Cu atât mai mult ecou vom avea în sânul ei, cu cât vom ști s'o respectăm și să o prețuim“.

5. Ne apără de *messianism*.

„Lupta“ înțelege să ne facă școala completă și sistematică. Ne descrie pe larg *nunta dlui Aristide Blank* cu dra Vota Vesnitch. Înșiră cu numele câteva zeci de personaje din „aleasa asistență, în care era reprezentat tot ce Parisul are mai distins din lumea politică, diplomatică, intelectuală și economică“. Acest impozant tablou de importanță mondială are și cadre. Deasupra pe aceeaș coloană stă știrea creștinească „*Un preot impus e refuzat de sătenii*“, în comuna Poiana mare, jud. Dolj, potrivit dispoziției episcopului, așa fel, că „sătenii au închis biserica, nelăsând să officieze pe preotul impus de episcopie“. În josul coloanei găsim alt titlu sugestiv, îndată sub raportul cu nunta parisiană „*Falși călugări escroci*“, cari în număr de 100, spune „Lupta“, ar fi cutreerând satele din Moldova, escrocând populația.

... Nu afirmăm; că aci ar exista tendinți destructive de imoralitate, anarhie, bolșevism, internaționalism și messianism, ci lăsăm pe cei ce au ochi să vadă singuri.

... De sigur am ajuns la concluzia, că nu mai există gazetă ca „Lupta“.

De fapt are un splendid program și național și creștin?!!

TIME

Discursul lui Vasile Conta în chestiunea jidovească

(urmare)

Jidanii s'au grăbit să invoace *egalitatea pentru a profita de dânsa*. Ei au considerat todeauna și chiar astăzi consideră egalitatea și umanitarismul nostru, de care voesc să să profite, întocmai precum un usurar jidan profită de toate slăbiciunile mici ale celor risipitori. *Astfel trag foloase și speculează umanitarismul nostru ca o slăbiciune, și nimic mai mult* (aplaude).

Jidanii invocă egalitatea și au început a o invoca chiar dela revoluțiunea franceză pentru a veni la împărțea tuturor bunurilor creștinilor, iar nu pentru a împărți și ei ceea ce este a lor; astfel, ei au pretins să se folosească de toate instituțiile de bine faceri, precum școli, spitale, cari au fost făcute din fonduri adunate în timp de secolii numai din punga creștinilor; ei au invocat egalitatea pentru a avea drepturi politice, onoruri și demnități, și pe toate acestea le-au avut; dar când creștinii au voit să le ceară ceva dela dânsii, ei atunci s'au pus în dosul principiului de libertate religioasă și au spus că nu le permite religia. Așa de exemplu, nicăeri, n'au voit să renunțe la jurisdicțiunea magistraților țării în care trăesc; și a trebuit în Franța să se ia chiar măsuri severe pentru ca rabini să fie controlați în conducerea comunităților lor pretinse pur religioase. Când creștini au voit să intre prin căsătorie în familia jidanilor, conform legilor civile ale țării, ei au zis că religionea nu permite. Când li s'au cerut ca ei să se supună la legile sanitare privitoare la tăerea cărnei la pregătirea diferitelor mâncări sau băuturi, ei au răspuns că nu pot, pentru că este contra religiei.

Imi aduc aminte cu această ocaziune de un fapt, care aruncă o lumină vie asupra spiritului de care sunt animați jidanii. Acum vre-o doi ani rabinul principal din Pesta a fost invitat la masa Împăratului actual al Austriei; după ce s'a întors, un alt rabin a aruncat asupra lui anatema, fiind-că a îndrăznit să se spurce cu mâncarea împăratului, care nu era cușeră și n'a fost disculpat, decât după ce a dovedit că în realitate nu a mâncat, ci s'a făcut numai că mănâncă.

Jidanii când au putut au făcut și alte pretenții: s'a văzut jidanii pretinzând în Germania ca ei să nu fie obligați a face Sâmbăta servicii publice, cetățenești, ca acele de jurați etc., fiind-că Sâmbăta este o sărbătoare religioasă și mai departe. Mai mult decât atât, când unii jidani au făcut vre-o instituție de binefacere în genere ei au destinat-o numai jidovilor, chiar în țările unde instituțiile de binefacere ale creștinilor le sunt deschise toate fără excepție.

Cu toată căldura cu care jidanii au îmbrățișat ideile de libertate și egalitate ale revoluțiunei franceze, s'au găsit însă oameni cari au observat chiar de pe atunci că jidanii continuă, contra declarațiunilor lor, de a fi tot exclusiviști. De aceea în Franța li s'au retras libertățile acordate în timpul revoluțiunei mari, până când vor dovedi că sunt și ei la nivelul ideilor umanitare pe cari le invoacă.

Mijloacele pe cari le-au întrebuințat Francezii, pentru a-i sili la această dovadă, vi le voi aminti numai în treacăt, fiind-că sunt alți dnii cari vor dezvolta această chestiune.

Știți că Talmudul a fost făcut mai întâi la Tiberiada, puțin timp după Christos, de către 70 de rabini și tot atunci acea adunare de rabini a hotărât ca ori-când și ori unde se vor aduna 70 de rabini într'o adunare, vor putea face în religione schimbări, cari să aibă tot atâtă autoritate și să fie obligatorii pentru jidani ca și Biblia. În baza acestei dispozițiuni talmudice Napoleon I, când a voit să încerce a asimila pe jidanii din Franța, a convocat un Sanhedrin, o adunare de 70 de rabini, și le-a pus mai multe chestiuni spre a vedea dacă este cu putință a face pe jidan ca să se pue la nivelul civilizației moderne. Așa, între altele, acel Sanhedrin a fost invitat a se pronunța dacă jidanii sunt opriți a intra în relații de căsătorie cu străinii; o altă întrebare, dacă jidanilor le este impus a urî pe străini; o alta: dacă ei sunt opriți tot de religione de a se suspune legilor țării în care trăesc, și alte câte-va întrebări de felul acestora. Ce s'a întâmplat? S'a

întâmplat că acei 70 de rabini, n'au uzat — pot zice — decât de timpul necesar spre a redacta preesele verbale necesare, și fără a se gândi mult, au declarat, după un simulacru de deliberare, în unanimitate, că Evreii pot să se căsătorească cu străini, că trebuie a se supune legilor țării în care trăesc, etc. Franța a luat aceste declarațiuni de bune, s'a mulțumit cu ele și a dat ovreilor drepturi. Cu toate acestea au fost multe bănueli, că acele declarațiuni nu au fost sincere, căci toți știu, că în realitate, *Talmudul, obligă chiar, nu numai permite, obligă pe Jidani să întrebuințeze minciuna spre a ajunge la scopurile lor, spre a-și satisface interesele lor*. Așa că în realitate, acei rabini, oamenii cei mai fanatici între Evrei, au putut cu conștiința împăcată să facă acele declarațiuni, numai spre a câștiga pentru conreligionarii lor drepturi politice și civile, spunând poate în acelaș timp, la urechea Jidanilor, că acele declarațiuni nu sunt obligatorii pentru ei. Această bătăuială în contra marelui Sanhedrin este sprijinită de următoarele împrejurări. Mai întâi, cum se poate ca 70 de rabini fanatici, legați de religionea cea mai exclusivistă, cea mai cristalizată care a fost vre-o dată pe pământ, să se înțeleagă atât de bine între dânsii, încât în unanimitate să primească a schimba puncte fundamentale din religionea lor și aceasta într'un timp de câte-va zile, pe când știm că au fost multe sionade pe lumea asta, la alte religii, în cari nu s'au putut înțelege nici după discuțiuni foarte lungi și cari au dat naștere la felurite schisme, fiind-că erau todeauna departe de a fi în unanimitate.

Altă împrejurare. Marele Sanhedrin a zis, că Evreii se pot căsători cu străinii, și sunt mai mult de 70 ani¹⁾ de atunci, și jidanii nici până astăzi nu intră în relații de familie cu Francezii. Sunt indivizi cari fac excepțiuni, căci sunt rari Evreii cari se fac liberi cugetători, după cum sunt și la noi unii cari se fac creștini; dar masa poporului evreesc a rămas tot atât de credincioasă Talmudului, în privința căsătoriei ca și mai înainte.

Vedeți astfel, că Jidanii au fost departe de a pune în practică declarațiunile acelu Sanhedrin.

După ce Jidanii au momit astfel pe Franța, au început a exploata toată Europa...

¹⁾ În 1925 sunt 110 de ani și tot așa sunt și azi.

Pentru aceasta ei au organizat un plan, care este astăzi aproape cunoscut, de și păzesc un mare secret asupra lui: au organizat planul cu care să se exploateze de către dânsii toate țările. Mai întâi într'un congres pe care l'au avut la *Cracovia acum vreo 40 de ani*²⁾ au hotărât să pue mâna pe presă, fiindcă ea este care monopolizează opiniunea publică, și fiindcă ea este o putere în Europa. Ei au luptat pentru ca să pue mâna pe această armă spre a avea o influență atât asupra numărărilor cititori de jurnale cât și asupra guvernelor cari țin seamă de opinia publică manifestată prin jurnale. Pentru aceasta ei s'au gândit la toate mijloacele ca să pue mâna pe presa cea mai importantă din lume. Astăzi am putea zice cu siguranță că trei din patru părți din jurnalistică lume, se află în mâna Jidanilor. Mai întâi sunt un mare număr de jurnale, cari sunt proprietatea lor, redactate de dânsii; pe urmă un alt mare număr, care primesc subvențiuni dela ei; și apoi chiar jurnalele cele mai însemnate ca *Times*, ca *Journal des Débats* și altele, cari sunt formate prin acțiuni încă sunt în mâna Jidanilor în mod indirect, prin posedarea acțiunilor. Totdeauna când apare un jurnal important, al cărui fond se face prin acțiuni, toți Jidanii aleargă ca să ajungă a fi în câțva timp stăpânii acestor jurnale, pentru ca să poată avea oarecare influență asupra tuturor acelor cari depind de bugetul votat de ei. Această presă jidovească este totdeauna de acord pentru a sprijini cu cel mai mare tapaj orice interes jidovesc în lume; așa că nu este combinațiune financiară, nu este chestiune politică sau internațională în Europa, care să intereseze pe Jidani, fără ca acea afacere să nu fie apărută, cu trâmbițări nesfârșite de toată presa jidovească din lume. De aci urmează un mare folos pentru ei: mai întâi lumea cea mare a cetitorilor de jurnale, apoi guvernele cari țin seama de opiniunea publică, manifestată prin jurnale, toate acestea se influențează de presă, care este în mâna Jidanilor și guvernele cari cred, că ascultă și respectă opiniunea publică nu ascultă și nu respectă în realitate decât opiniunea Jidovilor.

În timpurile din urmă, ei au găsit un mijloc și mai eficace pentru ajungerea scopurilor lor. Nu de mult timp s'a înființat în Europa, *Alianța Israelită Universală*; poate

că aceasta se trage chiar dela congresul jidovesc din Cracovia, dar ea este definitiv constituită cu mult mai încoace.

Această alianță universală, după cum se vede din purtarea ei, din actele ei, nu este în realitate decât un guvern al poporului jidovesc. Această alianță dispune de venituri enorme, din cotizațiile membrilor din toate comitetele lor, răspândite în toată lumea, din chetele făcute prin sinagogi, etc. Ei bine, ce se face cu aceste sume de care dispune alianța israelită? Se administrează guvernul jidovesc. Dar ce cheltueli are guvernul jidovesc? Cine cunoaște armele cu care luptă acest stat-major al poporului evreesc, știe și natura cheltuelilor pe cari el le face.

Dlor, existența chiar a alianței israelite, ar fi poate dovada cea mai strălucită din câte s'ar putea aduce, că jidanii nu sunt nicăeri cetățeni buni. Ei bine, ce ar zice, de exemplu, importanții membri ai alianței israelite din Paris, cari sunt cetățeni francezi, dacă le-ar pune francezii întrebarea aceasta: Cum? voi cari vă pretindeți cetățeni francezi și care, prin urmare aveți datoria de a apăra interesele francezilor, fără deosebire de religie, cum? voi neglijați afacerile curat franceze și vă îngrijiți numai de jidani, fără deosebire de statul la care aparțin? Dacă ei ar zice că fac aceasta din filantropie și din umanitate, li s'ar putea răspunde că umanitatea s'ar putea exercita în același timp și în favoarea altor persoane nenorocite, fiindcă nu sunt numai israeliții popor nenorocit, cum zic ei. Pentruce, de exemplu, nu luptă ei pentru acordarea cetățeniei la arabii din Algeria, precum au luptat pentru jidanii din Algeria? Dar cum am zis alianța israelită nu este decât un guvern jidovesc, stabilit a lupta contra tuturor celorlalte națiuni; alianța israelită este un stat-major al armatei jidovești, răspândită în toate părțile lumii (aplause).

Cari sunt armele cu cari se servește alianța israelită? Corupțiunea, dlor, minciuna și calomniile (aplause). Vă aduceți aminte nu mai departe decât în 1868, când a fost neînțelegeră în chestiunea jidanilor dela noi. Toată presa jidovească, în care scrie alianța jidovească, toată s'a ridicat contra noastră și a spus minciunile și calomniile cele mai infame. (Aplause).

Ce au făcut apoi membrii cei luminați ai alianței israelite la con-

gresul dela Berlin? Au prezentat un memoriu în care spuneau minciunile și calomniile celei mai mari contra noastră. Vedeti dar, că jidanii cei mai luminați și mai culti sunt incorigibili, incivilisabili, masimilabili cu alte popoare. (Aplause).

De un timp încoace se pare că alianța israelită ne-a luat ca obiectiv al tuturor atacurilor sale numai pe noi ca și cum nu s'ar face nimic contra jidanilor în celelalte țări; și toate puterile alianței israelite, fie putere morală, fie putere bănească, de care dispune, a îndreptat-o întregă numai în contra noastră.

Dlor, s'a vorbit de un plan, care l'ar avea alianța israelită. Se înțelege că aceasta se poate să fie și se poate să nu fie; dar din apropierea mai multor fapte, rezultă că nu este lipsită de probabilitate. S'a vorbit că alianța israelită ar voi să procure o țară pentru jidani, ca să stabilească undeva o țară curat jidovească, cu alte cuvinte să stabilească acea Palestina mult așteptată și anunțată de Talmud. Pentru aceasta se zice, că s'a ales România. În adevăr, România, prin caracterul poporului său, prin starea sa economică, prin micirea ei ca stat, oferă multe avantaje pentru alianța israelită, adică foarte ușor de a fi transformată în țară jidovească, pe când toate celelalte din Europa sunt prea mari și jidanii sunt relativ prea puțini, pentru ca să poată jidanii ajunge la acest scop. Aceasta ar fi dar cauza care face pe alianța israelită să lucreze ca să mărească numărul jidanilor la noi, și pe de altă parte să-și mărească influența. Iată ce a făcut și pentru una și pentru alta. În privința numărului, jidanii din toate împrejurimile noastre din ordinul acelor cari țin astăzi locul lui Moise, curg și năvălesc în fiecare zi la noi, cu toate că pretend neconținut că sunt persecutați și o fac numai pentru a-și atrage în favoarea lor compătimirea Puterilor. Mai mult, jidanii au întrebuițat câteva mijloace viclene ca să-și atragă chiar alianța stăinilor contra noastră. Astfel, ei au făcut să creadă pe Austria și Germania că ei ar fi la noi antimergătorii germanismului, numai pentru a-și atrage simpatia și protecțiunea acestor țări. Apoi s'au oferit a fi spionii, agenții, mijlocitorii, servitorii tuturor străinilor, cari au avut vreodată la noi interese contrare intereselor românești. Cu chipul acesta ei au voit să capete simpatia, interesul, ajutorul tu-

2) În 1925 sunt vreo 76 de ani.

turor străinilor, pentru a putea lupta mai cu succes contra noastră.

Iată acum și mijloacele pe cari Evreii le-au întrebuințat cu succes contra noastră, pentru a pune mâna pe toate averile și prin urmare, pe toată puterea economică a țării.

Afară de uzură, pentru care sunt vestiți, Evreii mai întrebuințează două mijloace, pe care țin a le spune, pentru că sunt puțin cunoscute, se țin în secret și cu greu le poate cineva afla. Aceste două mijloace au de scop servirea economică a țării și sunt organizate într'un mod puternic și la care participă, cu multă fidelitate, toți jidanii.

Primul mijloc este acesta: orice consumator jidan este obligat, cu ordin dela Sinagogă, ca niciodată să nu cumpere un obiect pentru consumat dela un nejidan, pe câtă vreme poate să găsească acel obiect la un jidan din localitatea sa. Nu este permis contrariul decât în cazul când s'ar putea realiza un folos extraordinar. Cu chipul acesta tot profitul negustorilor ce provine dela consumatorii Evrei, intră tot în punga Evreilor; pe câtă vreme profitul negustorilor ce provine dela consumatorii creștini se împarte între negustorii creștini și evrei.

Al doilea mijloc: orice negustor jidan e liber să vândă marfa lui cu orice preț la creștini, dar e obligat, ca la consumatorii jidani să o vândă cu un atâta la sută mai puțin.

Cu aceste două mijloace, jidanii fac ca consumatorii jidani, pentru aceiași cantitate de lucruri consumate, să cheltuiască mai puțin din averea lor decât creștinii, iar pe de altă parte prin diferitele lor mijloace de concurență, lipsită de scrupulul moralității, câștigă mai mult decât Creștinii.

Așa că, dacă am presupune că creștinii sunt deopotrivă activi sau leneși, onești sau neonești, economi sau risipitori ca și Evreii, totuși va fi o deosebire în fiecare an în minus, de atâta la sută din averea care va trece din punga creștinului în cea a evreului.

Cu mijloace de acestea au ajuns după cum știți să pună mâna pe aproape întreaga avere mobilă din România și pe o mare parte din averea imobilă din Moldova, direct sau indirect, prin mijlocul impotencilor.

Dacă vom ține seama de forța economică care o au la noi, atunci înțelegeți foarte ușor, că pe lângă aceasta dacă vor mai avea și dreptul de a face legi, de a le interpreta

după interesul lor, ei cari sunt așa de părtinitori, atunci am fi cu totul supuși la discrețiunea jidovilor, cari ne-ar înlocui ca națiune dominantă. Când vor ajunge ca să puie mâna pe imobilele din România și totdeodată să predomine în orașe, după Constituțiunea noastră ei ar avea puterea politică. Și ei vor ajunge repede la această putere. Căci este destul să fie numai câteva mii de evrei naturalizați, pentru ca aceștia să poată prin diferite manopere, să formeze majoritatea în cele dintâu două colegii de alegători. Aceasta ar fi deajuns pentru ai face stăpâni pe situațiune și a-i pune în pozițiune de a ne aduce și pe noi în starea, în care au adus populația Galiei.

Vă aduceți aminte cum Imperiul Roman din Orient, cu capitala Constantinopole, a fost escamotat de Greci. Era Imperiu Roman și într'o bună dimineață se pomenește căci se dă numele de Grecia, și aceasta pentru că Grecii, au ajuns treptat, prin numărul și manierele lor a fi oamenii cei mai influenți din țară și a ocupa locurile cele mai înalte în Stat. Ei bine, tot astfel se poate întâmpla și la noi, când jidanii vor dispune de drepturi politice, când numărul lor va deveni din ce în ce mai mare. Atunci vor ajunge să ocupe pozițiunile cele mai înalte, funcțiunile publice cele mai mari și să puie mâna pe puterea legislativă, încât la un timp oarecare țara să devină jidovească. Vor avea și curajul de a o declara de atare, fiindcă nimeni nu-i va putea împiedeca de a o face.

Dlor, voi mai insista asupra primejdiei care va fi pentru existența noastră națională, dacă noi vom acorda drepturile politice jidovilor; dar pentru ca să termin, vă voi aminti numai încă o imputare care ni se face. Dlor! Ni se tot zice, precum am mai spus, că noi nu voim să respectăm ideile umanitare și egalitare ale secolului, și ni se tot spune, cum că noi am fi în privința civilizațiunei, încă pe un grad inferior, că noi am conservat încă niște idei barbare.

Ei bine, se pare că toți aceia care ne fac aceste imputări, cred cum că ideile umanitare și cele egalitare sunt așa de sfinte, încât ele ar trebui respectate chiar cu riscul de a călca toate celelalte principii morale și sociale. Este bine însă să nu se uite, că principiile nu sunt puse toate pe aceeași linie, încât privește respectul ce li se datorește. Este și între principii un fel de ierarhie.

Astfel principiul de conservatiune trebuie să meargă înaintea tuturor principiilor de libertate și egalitate și aceasta pentru motivul că dacă eu nu mă voi conserva, nu voi putea să exist, și pe cât timp nu voi exista, nu mă voi putea bucura de beneficiile tuturor celorlalte principii. A pretinde că libertatea și egalitatea cea mai largă, e bine să fie adoptată de o națiune, chiar când ea își compromise prin aceasta existența, este tot una ca și a pretinde că e bine a da libertate prinzierului, care se află pe o corabie în mijlocul mării, cu condițiune ca el să se arunce în mare, pentru a profita de libertate.

Ei bine, tot așa este și cu națiunile. Dacă este adevărat că noi trebuie să respectăm principiul de umanitate, apoi înainte de toate trebuie să respectăm principiul de conservatiune, de existența noastră națională și numai după ce vom respecta acest principiu, imperativ pentru noi, numai atunci ne este permis și ni se poate cere, ca să respectăm și celelalte principii de care se face atâta vorbă.

Dlor, fiindcă vă văd pe dv. obișiți și fiindcă mă simt și eu foarte ostenit, de aceia vă rog să-mi permiteți ca să opresc aici pentru astăzi, cu argumentațiunea mea în favoarea nerevizuirii...

Procesul lui Corneliu Zelea Codreanu

Ziarele anunță că pentru judecarea procesului lui Corneliu Zelea Codreanu s'a fixat o sesiune extraordinară a Curții cu juri din Focșani pentru ziua de 28 Aprilie.

Din nou se vor întâlni români cu cuget curat din tot cuprinsul țării în orașul primii Uniri, intelectuali readuși la conștiința adevărului, țărani credincioși ai ideii naționale, cu sumane albe frumos înflorite, se vor întâlni cu toții ca să ceară într'un glas dela justiția poporului achitarea lui Corneliu Codreanu.

Grăbind judecarea acestui proees se vede că și guvernul a înțeles cu un ceas mai de vreme că nu se poate prelungi încordarea în care este ținută de atâta timp întreaga țară și mai ales populația din Focșani și împrejurimi.

Și socotim că cel puțin de rândul acesta, autoritățile vor ști să aibă mai mult tact, să dovedească mai multă conștiință românească.

Iudaizarea Franței

A avut un accent de inspirație profetică *Gougenot des Mousseaux* când în titlul cărții lui profetice, scrisă acum 60 de ani, a pus și cuvintele „iudaizarea popoarelor creștine”. Traducerea mai jos făcută din limba germană din cartea lui Rosenberg, intitulată „*Protocoalele Ințelepților Sionului și politica mondială jidovească*” apărută în ediția III 1924, dovedește cu date incontestabile cum se poate iudaiza viața culturală a unui popor, dacă nu se pune la timp zăgaz puternic invaziei jidovești. Cititorul va înțelege, cum Franța a căzut victimă naivității sale, când a deschis larg porțile cetățeniei tuturor veneticilor jidani, cari știind să profite de formulele: *égalité, liberté, fraternité*, s'au suiat în capul poporului francez.

Cititorul român având înaintea lui exemplul tragic al subjugării celui mai meritor popor, în ce privește contribuția lui la patrimoniul comun al civilizației moderne, va înțelege ce importanță vitală are pentru noi lupta pentru introducerea lui *numerus clausus* pe toate treptele învățământului de toate feburile din România întregită. Dacă francezii au ajuns în propria lor țară să fie conduși de jidani în diversele manifestări ale activității lor naționale, vă întreb, Dilor fruntași politici, ce va deveni România peste 30 de ani dacă nu introduceți fără zăbavă o strictă proporționalitate nu numai în învățământ, dar în toate ramurile de activitate românească? Vă e frică să priviți problema, în față; și totuși va trebui.

Deocamdată prezintăm marelui public următorul document:

Franța: Biuroul de binefacere din circumscripția IX a Parisului: președinte: jidanul Sauphar; vicepreședinți: jidanii Ascher, Dna Cahen, Nathan Herzog, Alexis Nathan, Rodrigues-Ely și câți-va șabesgoimi. Comisari: jidanii Bloch, Blum, E. Levy, Mendés, Picard, Putmann, Thalheimer. La conducerea muzeului național din Paris guvernul îl numește pe jidanul Moses de Camondo. (La V. Fr. No. 260).

„Petite Bleu” (16 Ian. 1922) face cunoscut, că Dna Henri de Rothschild, născ. Weissweiller a fost numită cavaler al legiunei de onoare. (V. Fr. No. 261). La banchetul liceelor din Strassburg, Metz, Nancy, Colmar a prezidat jidanul Louis Forest Nathan dela „*Matin*” (l'Est Républicain 15 Ian. 1922, V. Fr. No. 261). „*Echo National*” din 12 Ian. 1922: „Cu tristețe am aflat moartea

Dnei Lucien Wormser, născ. Chloïde Bloch, mama amicului nostru Wormser, fostul chef al cabinetului Ciémenceau. . .”

În Februarie 1922 s'a început la Paris construirea a două noi sinagogi. (V. Fr. No. 265). Afluență din Galiția! Mai înainte jidanul german Levy — cavaler al crucii de fer — deveni vicepreședinte al tribunalului din Strassburg. Pentru că i-se putea dovedi un furt comis de el împreună cu jidanul Adelsohn, în valoare de 800.000 fr., a trebuit să fie destituit. (V. Fr. No. 267, 9 Martie 1922).

La Tokio s'a creat un comitet central al comerțului francez, în fruntea căruia stă dl Israel Pickart din casa Oppenheimer & Co. Tot el conduce și comitetul din Yokohama. Dl Pickart a obținut de curând și crucea legiunei de onoare franceză. (V. Fr. No. 332).

Când în 1920 era ministru de comerț jidanul Isaac, unul din primele lui fapte a fost, ca să-i facă jidanului Bader rost de a obține ordinul legiunii de onoare. (V. Fr. No. 205).

Societatea „France-Amerique” — Președinte Gabriel Hanotoux — are de scop să răspândească în America literatura franceză. Ca cele mai geniale creațiuni ale francezilor li-se recomandă americanilor: „*Juste paix*” a jidanului R. G. Lévy, — „*Traité de droit comercial*” a jidanului Lyon — Caën și alte la fel.

La 12 Ian. 1921 s'a inaugurat la Paris o școală mare din 8 oratori erau 5 jidani. (V. Fr. No. 209). Samuel, șeful bibliotecar al Senatului din Franța, va fi numit ofițer al legiunei de onoare. (V. Fr. No. 210). Millerand-Caën oferă jidăncii May Helena Mendl palmele Academiei (Jewish Chronicle din 1 Aprilie 1921). „*Petit Parisien*” (condus de jidanii Aghion și Lévy), din 19 Aprilie 1921 povestește, că Viviani a fost la 16 Aprilie întovărășit de un Dr. Knecht din New-York oaspele societății alsaciene-lorene. Dineul fu dat de Dl Blum. Viviani a decorat pe dnii Blum și Wildenstein cu crucea legiunei de onoare. Societatea „*La Champagne*”, care reprezintă pe connaționalii din regiunea anumită, are ca președinte pe jidanul Israel. (V. Fr. No. 222).

În onoarea răposatului mareșal Gallieni a vorbit în Senat la 16 Aprilie 1921 jidanul Strauss. (V. Fr. No. 222). Ziarul *L'Usier* publica la 16 Aprilie 1921 numele directorilor,

aleși de către delegații comerțului de Vest: președinte Wolff; vicepreședinte Weill; secretar Coblentz; tresaurier Schutz; asesor Léon Lévy, G. Weill, Léon Wolff. . . O sinagogă! Jidanul Flegelheimer a fost decorat cu crucea legiunei de onoare pentru „poeme jidovești de cel mai înalt interes”. (The Jewish Chronicle din 13 Maiu 1921). Conducători ai „*Pupilles de l'Ecole Publique*” din departamentul Senei au devenit jidanii Halévy, Max, Lazard și dna Rabinovici. (V. Fr. No. 227).

La Londra fondarea unui „Institut Français” pentru „*Regatele Unite*.” Președinte de onoare: Millerand-Caën; vicepreședinte: Fleuriu-Barduch; d'rectori: Swaythling (Samuel), Alfred Mond, Erlanger, Gerthwohl, Kaminsky, Mantoux, Minisen, Emil Mond etc. Eugen Kaminsky este totodată director al Creditului Lyonnais în Anglia. (V. Fr. No. 229).

Muzeul de războiu (!) are de director pe jidanul Bloch; conservator pe jidanul René Jean; șefi conducători pe jidanii Dreyfus, Ullmann, Appohn, Crémieux. (V. Fr. No. 229). Anuarul jidănitiei, editat de Uniunea jidovească din Philadelphia, anul 5681 (Sept. 1920 — Oct. 1921) numește jidani următoarele persoane: deputatul des l'Ain André Fribourg; Dalseme, primarul din Meudon; Delachache (Aron) din Strassburg; Freund-Dechamps, primar; Frois, primar din Bayonne; Perquel, primar din Montmorency; Willard, primar din Lunéville etc. De observat, că primarul din Strassburg este „germanul social-democrat și evreu Peitotes. În frunte la „*Union meunière d'Alsace et de Lorraine*” s'a așezat jidanul H. Lévy. (V. Fr. No. 251).

În „*Matin*” din 24 Nov. 1921: „Trebue să fi aparținut ca mine aproape doi ani comisiunei militare interaliatate. . .” ss) Isaac. Comité franco-american din New-York se compune din jidanii Albert Blum, Otto H. Kahn, L. Schiff, Felix Wildenstein (Mercur de France din 15 Maiu 1921; V. Fr. No. 230).

Raoul Strauss, șef de cabinet al ministrului de igienă (!), este numit prefect de Vosgues. Ministru de igienă este Paul Strauss, un fost evreu, care fu condamnat pentru dezerțare la trei ani muncă silnică. Dl Max Bernheim fu numit consilier pentru comerțul exterior. El este primul industriaș alsacian, ce a fost chemat pentru această funcțiune. Georges de Porto-Riche, directorul dela bibliothéque Mazarine, comandor al legiunei de onoare fu ales la

primul scrutin membru al Academiei franceze. (Isr. Wochenbl. f. d. Schweiz No. 24 din 15 Iunie 1923).

Un tablou social: la 14 Iulie 1923 mare alergare pentru comerorarea luării Bastiliei. Premii au luat La Turbie a dlui Lazard; Saïda a lui Henri Blum; Ecurie a lui E. de Rothschild; Orange Juice a dlui Lazard etc. (V. Fr. No. 287).

Societatea pentru studiul documentelor de războiu este-reprezentată în Egipt prin jidanul Marco Goldenberg. (V. Fr. No. 287) etc. Paul Hirsch a fost ales președinte la „Société de Refuge“. Jidanul Léon Bernard a fost numit director al institutului de igienă la facultatea de medicină din Paris. Consiliul orașului Luneville a hotărît să se numească o stradă după marele rabin Alfred Lévy. (Isr. Wochenbl. f. d. Schweiz No. 31 din 3 August 1923).

Senatori jidani în Franța: Raphael

Lévy (sen. de Sena); Paul Strauss (ministrul iginii); Schrameck (fost guvernator al Madagascarului); Lazarus Weiler (dela Rinul de jos); Crémieux.

Deputați jidani: Georges Mandel, Maurice de Rothschild (fiul baronului Edmond), Ignace (fost subsecretar de stat al tribunalelor militare), L. L. Klotz (unul din cei 5 reprezentanți francezi la Versailles), Ulry, Simonin, Ehrlich (deputat de Paris), Gerges Levy (din Lyon), Bokonowsky (din Paris) Léon Mayer (fost primar în Havre), Israel, Leon Blum, Fribourg (Centrala presei jidovești din Zürich No. 248, 1923). În Iulie 1923 mare distribuție de premii la liceul Louis le Grand 1563—1885 sub prezidiul jidanului Raphael Lévy și cu discursul jidanului Pollack! Franța de astăzi (V. Fr. No. 339 din 26 Iulie 1923).

SCRISORI DIN MARAMUREȘ

Visoi Papp Simon

Cum a fost jefuit elementul românesc în Maramureș. Jidanii și cozile de topor. Un capitol din cartea istoricului ungar Aradi Victor

Azi, când regimul politicianismului deșanțat a reabilitat trădătorii de neam și renegații i-a ridicat la putere, reforma agrară se înfăptuește de dragul instrumentelor politice, iar legea se eludează, se cuvine să cunoaștem oamenii și sistemul preferat de fanarioți. Papp Simon în Maramureș și în Petroasa jud. Caraș-Severin cu lăzuitori cu tot posedă 33,000 jug. cad. moșie cu caracter de munte, din care s'a expropriat abia 1300 jug. cad., când face cota pământului neproductiv. A repausat în anul 1920 iar averea ca singură moștenitoare testamentară o deține văduva sa, penzionară și de 4 generații aparține familiei de onorațiori, față de cari aplicarea art. 9 a., din legea R. A. e motivată. Istoria lui Papp Simon fiind actuală iar sistemul fiind continuat de camnații săi: Mán Zoltán deputat, Dr Mán Elemér avocat și de elevii săi și creaturile familiare dr Ion Comán avocatul văduvei, Komán Ștefan notar comunal și Komán Gyula primpretorul plasei Vișeu, voi reproduce din carea istoricului maghiar Aradi Victor „Magyar Kulturképek“ ediția din 1913 fragmente caracteristice, cari vor arunca lumină vie asupra problemei evreești și decadentei elementului românesc din Maramureș...

„Regele Munților“ sau complicele Kazarilor și prietnii Tiszaiștilor.

Schița primpretorului Visoi Papp Simon din Vișeu de sus. E figură marcantă interesantă, care nu are asemănare în Europa, nici chiar în Balcani, dar cu atât mai multă în stepele Tunguzilor. Pentru noi e interesant ca dovadă vie, că sub lozinci șovine ce nu poate comite un renegat în ținutu ile naționalităților, că în Ungaria e rău a fi minoritar că-naționalitățile sunt „Vogelfrei“. Moșul său a fost popă român în Petrova. În-acei timp în Maramureș exista pacea minoritară, gentrii primeau în cercul lor, la oala cu ciolanele „românii cu însuflețire maghiară“ și le apreciau meritele. Bătrânul preot a câștigat modestă avere, cel mult l-au îmbogățit creștinii săraci cu câteva pășuni alpine. Tatăl său, Papp Zsigmund primpretor în Petrova încă nu a câștigat mare avere, „pacea minoritară era răsturnată, iar pătrunderea Kazarilor (evreii rași) prin concurență împedea acapararea averilor prin administrație.

Averea a câștigat-o Papp Simon. Să comparăm numeric: în Leordina (cea mai săracă comună din plasă) prin moștenire are Papp Simon 7 parcele, prin licitații (în era

art. 168 din legea execuțională) ori alte mijloace a achiziționat 245 parcele. Cum a câștigat milioanele? Simplu, ca „român a simulat unguurul însuflețit“ și toate le-a învățit pe chestiunea naționalităților. Fostul prefect Baronul Rosner Ervin (evreu botezat!) a introdus sistemul politic, că naționalitățile le înfrâna prin băcării Kazari și le ierta toate abuzurile când invocau scuza „că operau pentru slăbirea naționalităților și întărirea maghiarismului“. Papp Simon a operat atât contra naționalităților cât și contra Kazarilor și pe toți nimicindu-i a instărit unguurismul: *ădecă pe sine*. În Maramureș baza înavuțirii este cartea funduală. Cărțile funduale sunt mizerabil de rele în părțile locuite de naționalități în Maramureș se menține o *anarhie tabulară*.

Moștenirile nu sunt anunțate, posesorii factici nu sunt induși în tabulație, când moare câte un *chiabur* — puternicii satelor fără temere pot transcrie moșia pentru dâșii prin un contract fals antidatat. Analfabetismul și faptul că înmanuatorii pot fi influențați — face, iluzorie înștiințarea părților. Peste câțiva ani posesorul fundual alungă proprietarul factic din moșie. *Mii de țărani au fost astfel deposedați și sute de domni s'au îmbogățit*.

Al doilea mod de înavuțire sunt *licitațiunile*: La apariția „potențailor“ la licitație, Kazarii și țărani o ștergeau din sală și cu 20—30 coroane domnii cumpărau moșii de mii. Vai celui ce licita și ridica prețurile.

Al treilea metod este *incașarea pretenziunilor și creanțelor dubioase*. Dacă combinațiile prea îndrăznețe aduceau Kuarzii la bara justiției, cedau de regulă pretenziunea ori creanța potențailor, ca să poată scăpa teafări. Prin investiții de câteva coroane se puteau zdrobi mii și zeci de mii.

Papp Simon toate le-a încercat cu cutezanță criminală, ca român dar unguur însuflețit. A câștigat munții Maramureșului, încât e cunoscut în județ ca „regele munților“. A avut câteva anchete disciplinare, mai multe criminale, a fost încolțit de ziarele, „Magyarország“ și „Hazánk“ — fără însă să-l atingă. Jefuește naționalitățile, sângele său — fapt care constituie în Ungaria așa de mare merit încât câteva infracțiuni nu numără.

Nu e fapt înălțător pentru șoviniști când românul *de-rădăcinat* ca primpretor își trimite pretorul turmentat la adunarea de constituire a

despătmântului „Astrei“ și sub lozincă „nu avem lipsă de cultură românească“ o dizolvă, împrăstie și-i cuprinde cărțile? (Aluzie la rolul pretorului Koman Gyula din Vișeu de sus în anul 1911 pe larg descris de dl O. Tăslăuanu în Transilvania!)

Dar să luăm câteva afaceri caracteristice, prin cari s'a pus baza averei de 20 milioane. Kazarul Lerner Alter, prin falșuri a transcris averea lui Mircea Ioan din Leordina pe numele soției sale. Mircea află hoția și face denunț la parchet. Lerner se sperie și transcrie averea pe Papp Simon. Mircea și Lerner și azi se judecă dar Papp Simon se lăfăește în posesiunea faptică a moșiei. Vezi dosarele la Tribunalul Sighet No. 1146 B. 1909 și la judecătoria de ocol Vișeu 1084 Sp. II 1910.

Mai interesant e cazul faurului Defter Nicolae din Vișeu de sus. Era vecin cu Papp Simon iar grădina sa se încuia în a lui Papp Simon. Având caz de moarte în familie a zălogit-o pentru 400 coroane la un evreu. Papp Simon a răscumpărat pretenziunea Kazarului, s'a pus în posesiune și prietiniții săi evreii l'au năpădit pe bietul Zefter cu obligațiuni false încât a sucombat.

Interesant e cazul lui Laza Ioachim din Vișeu de mijloc, dosarele 1907 Sp. II. 456, 1908 P. 9131 și 1911 Sp. III. 916. Laza a luat butinul de pe Râul să transpoarte lemnoasele lui Papp Simon la firisău. Doi Kazari, prietiniții lui Papp Simon au furat din lemnul predat pentru transport și dus noaptea la conacul lui Papp Simon, 1300 bârne. Pentru pagubă și pentru escontarea cambiului de asigurare de 6000 cor. au purtat procese 7 ani, fiind silit Laza să plătească ca despăgubire 25 jug. cad. pământ. Cu Engelstein Șmiele s'a întovărășit la cumpărarea Șuligului, evreul a plătit imobilul și Papp l'a dat afară din moșie. Cu țaranul român să poartă tiran — fără scrupule — apărât fiind „de însuflețirea sa maghiară“.

Exproprierea terenului pentru C. F. vicinală Borșa Valea Vișeului s'a făcut la intervenția lui Papp Simon pe cale pacinică. În Vișeu de jos pe Pascu Todor noivind a accepta suma bagatelă impusă, l'au bătut și închis, iscălitura Stern Radumil s'a falsificat etc. (nici azi nu s'a plătit nici un ban despăgubire.)

Când am fost în plasa Vișeu era puvoi și apele au cauzat mari pagube comunelor, lui Papp Simon nu, căci digurile abătătoare le protejau moșia. (Situația în Vișeu de mijloc

e *neschimbată!*) În același timp sub scutul jandarmeriei Papp Simon fura lemnele plutelor împrăstiate. Cu Hager Elias, Silberherz Lazar, Stern Hers etc., a înființat Banca Comercială din Vișeu cu rafinerie de spirt, fapt care ne explică neputința autorităților față de cârciumari.

Jaful averilor composesorale încă e un bun izvor de îmbogățire. Spre acest scop a transcris cu ajutorul avocatului său Dr. Ion Coman impus ca președinte în Moisăi, composesoratul pe comună și-au ruinat composesorii cum arată dosarele 3451-1912 Közig. bir. și 4049-1912 P. Toate se destramă și nimicesc în jurul acestui aventurier cutezător — în timp ce el se îmbogățește și sponorește în influință...! Ca tabloul să fie deplin — *fînd Papp Simon după frații Groedel al doilea cauzator a jidovirei și ruinării românismului*, — voi reproduce din anexul documentar a cărții „Rudén Skizmapör“ a dlui V. Aradi 3 scrisori schimbate între primpretorul Papp Simon și vărul său notarial din Borșa, Papp Komán Ion. Aceste dovedesc modul de inavuțire din Maramureș.

I. Iubite Ioane!

„Îți fac cunoscut, că „Arșița Țiboului“ de origine a familiei Paszternák o am cumpărat pe veci. Fi bun a o induce momentan pe numele meu în cadastru și cu întoarcerea poștei a-mi trimite c'o cale următorul certificat comunal: Subscrisa primărie oficios certifică, că imobilele din Borșa coala 3453 parcela 7338, care din greșală e întabulat în cărțile funduale pe comuna Moisăi, după știrea noastră este proprietatea lui Papp Simon și dânsul plătește impozitele imobilului. Te salută cu drag unchiul.“ Simon

II. Dulcele Ioane!

„Creditorii lui Gruber consecvent cer execuții pe imobilele sale neîntabulate, să fii atent, nu cumva să faci certificate referitor la imobilele de mine cumpărate, ca Preluca Urmului, Preluca Lungă, Măguricea și Arșița Ciboului, ori și cine ar cere fără știrea mea, nu face. Nu știu transcris'ai Preluca Urmului pe numele meu sau ba, de nu — momentan să o transcrii astfel, cum ar fi pe numele meu transcrisă cu ani mai înainte. Te salută cu drag unchiul.“ Simon

III. Dulcele Ioane!

„Am uitat să-ți spun, că am lipsă și de estrasele cadastrale a munților Preluca Lungă, Măguricea și Munciei lui Havriel, fi bun a le trimite,

Se poate că pădurile acestor munți să fie cuprinse în coala lui Gruber, caută. Incheierea, astfel trebuie făcută: Subscrisa primărie oficios certifică, că imobilele de mai sus sunt proprietatea lui V. Papp Simon, el plătește după ele impozitele. Certificăm, că imobilele de mai sus nu au fost vacante (helyszinelve) și ca atari nu sunt induse în cărțile funduale... .

Te salută etc.

Simon

De explicare adaug că în Maramureș s'au terminat ocolațiile regnicolare și ridicarea cărților funduale, unde, mai ales în Borșa, părți întregi de hotar nu au fost identificate și întabulate. Acestea erau pradă liberă pentru omul falșurilor, Gruber și alți jidani îi erau complici să poată invoca scuza. „Mai bine eu, ca evreii!“

Astfel au ajuns la frații Stern Hers, Mihaly și Idilă din Săliștea de sus munții comunelor Moisăi, Săliștea și Săcel în proprietate, dar cu tabulație pe comune — *încă scutiți de expropriere. Intelectualii au fost complici ori mameluci, și au tradat poporul analfabet*. Nu exproprierea, ci confiscarea ar fi justificată ca restituțiune integrală a situației înainte de falșuri. Însă politicianismul veros nu permite dreptatea socială și emanciparea Românilor.

Pentru a zădărnici R. A. s'a aliat coteria cointeresată și nepotismul scandalos local cu Brătienii. Nepotismul s'a lărgit, Mihályi Péter a căsătorit pe nepoata Dnei Papp Simon Kovássy Picike, Dr. Ion Coman a luat altă nepoată, iar Ion Urdea pe fica adoptivă a Dnei Papp Zsivanovici Zora. Familia Mihályi s'a îndepărtat de tradițiile părinților și a unchiului lor Ion și Victor și a însușit sistemul, morala și școala politică a lui Papp Simon. Egoismul deșanțat deveni țintă și puterea un mijloc de inavuțire cu ori și ce mijloace, iar la jaf au cointeresat aventurieri din toate părțile țării.

Rapoartele dlor inspectori generali: Goma, Vărașu, Dăciu și Spireanu, dovedesc, deși cuprind abia 1% din toate ravagiile, stări ca în Vlășia, în cel mai nenorocit județ al țării. Despre R. A. — în general am vorbit, voi continua cu composesoratele și pe rând voi arunca lumină asupra întregului complex de probleme, căci corupția medievală e patronată de politicianismul balcanic și de fanarioși.

MARAMUREȘANUL

Un proces și o răfuială inevitabilă

Ori cât ar fi de răspândit ziarul din care reproducem fragmentul de mai jos; ori cât ar afla marele public adevărul, pe care l'a spus atât de clar și curajos dl I. Greculescu, trimis de ziarul „Universul“ la Focșani spre a aduce informații exacte asupra manifestațiilor de izbucnire a sentimentului național cu ocazia începerii numai a procesului lui Corneliu Z. Codreanu; ori cât ar fi știut de mai înainte publicul nostru autohton despre purtarea de briganzi pe care au avut-o jidanii față de avutul românilor în timpul ocupației; această revistă scotește de a ei datorie să înprospăteze în memoria fiecăruia amintirea despre conduita jidanilor față de români sub nemți și de aceia nu stă la gânduri de a comunica din nou ceea ce dl Greculescu, a comunicat ziarului „Universul“ din 28 Martie 1925 asupra celor petrecute la Focșani. Procedăm astfel, fiind convinși, că a face propagandă dreaptă, sfântă și salvatoare de neam, înseamnă a stăruia asupra aceluiași fapt până când ideea, ce trebuie să-și facă drum, a putut cuprinde și fecunda sufletele cele mai indiferente.

Iată ce scrie informatorul român, nu jidovit nici jidan ascuns sub nume național, asupra fondului manifestației naționale a românilor din Focșani față de „lepra jidovească“ din acelaș oraș:

Cert este numai faptul, că procesul lui Corneliu Zelea Codreanu, a dat prilejul redeschiderii unui alt proces care datează din timpul ocupației între populația românească și cea evreiască din oraș, proces care departe de a fi perimat prin scurgerea timpului, se desbătea latent în fundul conștiinței fiecăruia.

Nu este o simplă impresie ceea ce vă afirm, fiindcă am verificat aceste constatări în toate straturile societății focșănene.

Dela cel mai umil cetățean al acestui oraș — ce încă suferă de loviturile primite în decursul războiului — și până la cei ce formează treapta de sus a populației, nu am găsit o persoană care să nu creadă că evreii și-au primit plata ce li-se datora pentru concursul dat vrășmașului în timpul ocupației și pentru devastările făcute în folosul lor propriu, pe socoteala celor ce sângerău pe front.

Ce face Subsecretarul de Stat de la Interne?

Corupția ucigătoare de neam din Basarabia.

Atragem atenția celor în drept asupra datelor mai jos publicate, trimise „Acțiunii românești“ de către Dl V. Lungan din Bălți.

Fiecare cititor va înțelege că situația revoltătoare, ce se desprinde din aceste date, domnește numai și numai pentru-că cea mai cumplită corupție de la ultimul jandarm până la prefect a năpădit ca o fatalitate neagră întreaga provincie de peste Prut. Nu se explică altfel, cum au putut să se încuibeză atâta pleavă de jidani și cum toți au ajuns să fie cârciumari adică otrăvitori cu brevet de stat ai populației noastre autohtone! Se impune o grabnică reacțiune radicală, față de ticăloșii cari vând interesele permanente ale națiunii pentru arginții lui Iuda. Așteptăm cu nerăbdare votarea legii Dlui Vintilă Brătianu privitoare la cârciumi, unde se prevede limitarea unei cârciumi la 1000 locuitori, ceea ce ar face reducerea celor 168.000 de cârciumi la 17.000; și mai așteptăm să vedem cum se aplică, dacă în adevăr se aplică legea în litera și spiritul ei, spre a desprinde din practica administrativă observația că România-Mare are energia sufletească să-și apere drepturile cu legea în mână; în caz de vinovată șovăire, explicabilă numai prin intervenția aurlui jidovesc, nu rămâne acestui neam, care după ce și-a clădit cu enorme sacrificii organizația unitară de stat, și care astăzi este amenințat să moară mortăciune prin corrup-

ția jidovească, nu-i rămâne decât, în lipsă de apărători oficiali ai drepturilor lui să și le apere singur.

Până atunci împărțim marelui public cele ce urmează:

„Felul cum se verifică actele evreilor invadați de peste Nistru în județele basarabene întrece orice închipuire.“

Orașul Bălți, — de pildă, — cu o populație de 22.000 locuitori în anul 1922, are astăzi 61.000 locuitori! în 1925.

Totuși autoritățile se întreabă unde sunt străinii? căci, toți au acte. Iar, ca culme, câțiva țărani basarabeni, moldoveni de baștină, erau să fie retrimiși peste Nistru, dacă nu și scoteau și ei cuvenitele acte, ca și evreii!...

La fel în Soroca și târgurile din județ pline de evrei.

Indeletnicirea acestor evrei străini, este cârciumăritul. Li se dau învoire și brevete cu o ușurință criminală nemaipomenită.

După datele prezentate la Senat, în Bălți, în 1917 erau 6 cârciumi oficiale în tot județul (sub regimul monopolului); azi, în 1925 sunt 850 dintre care 1/6 sunt ținute de evrei.

În județul Soroca, la 1917 erau 8, azi sunt 790!

Iar în județul Hotin 980 de cârciume sunt date evreilor, și două fabrici de spirt, — cea mai mare parte (asta înseamnă iarăși 1/6).

Bucureștiul... doarme! — Rugăm, treziți-l!... V. LUNGAN

ȘTIRI, FAPTE & POLEMICI

DL PROFESOR A. C. CUZA LA BUCUREȘTI. Consecvent telegramelor trimise ministerului de instrucție dl profesor A. C. Cuza a sosit în București în ziua de 28 Martie pentru a se pune la dispoziția comisiei de judecată.

Intregul corp de armată aflător în București a fost desfășurat pe străzi cu această ocazie. Parecă orașul s'ar fi aflat, nu numai „sub stare de asediu“ dar în realitate „asediat“. Venirea dlui profesor Cuza la București a fost un nou prilej de demonstrație națională și în același timp nou prilej de a se manifesta întreaga iubire pe care cetățenii Capitalei o păstrează apostolului ideii naționale dela Iași.

Desfășurarea forțelor armate s'a

continuat tot timpul șederii dlui prof. Cuza la București. Cordoane de soldați barau trecerea publicului atât în fața hotelului unde a locuit, cât și în fața restaurantului unde, așa a luat masa.

O agapă prietenească oferită în seara zilei de 29 Martie a fost în continuu păzită cu trupe militare, iar toasturile controlate de comisariul regal, care, și el fost student al dlui profesor Cuza, a fost constrâns să constate numai nemărginitul entuziasm în care a decurs sărbătorirea.

Guvernul însă, chiar prin aceste măsuri stricte s'a arătat slab, cum nu se poate mai slab. Hotărând să dea în judecată pe dl prof. Cuza, n'a avut curajul să-și ducă încercarea

până la sfârșit. N'a avut curajul pentrucă întreaga înscenare era clădită pe temelii șubrede. Destul să amintim că profesorul Ștefănescu-Galați, care — Vezi Doamne! — trebuia să fie acuzatorul, avea la activul său nu mai puțin de trei dosare de dare în judecată pentru luarea de mită.

DI profe or A. C. Cuza s'a adresat însă Casației, cerând celui mai înalt for de judecată al țării să dispună judecarea procesului său, pentrucă în acest proces — cum a declarat însuș — nici n'a înțeles să fie judecat, ci să judece dsa, pe acuzatorii săi.

PENTRU DL MINISTRU DE FINANȚE. De câte-va luni lucrează la Ministerul de finanțe o comisie foarte numeroasă compusă din deputați, senatori, episcopi, Mitropolitul Primat și mulți specialiști spre a aduce reforma legii cârciumilor și organizarea fabricațiunii și distribuirii alcoolului.

Susnumita comisie și-a ales din sânul ei un comitet restrâns în care figurează jidanul făcut baron de unguri, numit *Neumann* din Arad, jidanul *Szana*, vice consul al Imperiului britanic la Timișoara, jidanul milionar *Tischler* din Cluj și alți semiți alături de câți-va români de baştină.

Întrebăm pe DI Ministru de Finanțe, dacă în acest chip, luând sfaturile jidanilor interesați la înflorirea comerțului cu alcool, se apără interesele națiunii române. Departe am ajuns!

O ÎNTREBARE. DI N. Iorga de când s'a întors din străinătate, unde a făcut cinste țării, s'a manifestat până acum în Parlament ca un mărunț membru al opoziției: cu ocazia discuției legii pentru unificarea bisericii ortodoxe, nu a găsit alt-ceva mai bun de spus de cât să înțepe pe S. S. Patriarhul, un Ministru și Episcopi. De cât să se lege de oameni din chiar senin, îl întrebăm de ce nu răspunde, jidanului Blank, care la Adunarea generală a Băncii lui, a arătat cum cheltuește anual 200,000 pentru ca fiul Dlui Iorga să-și facă studiile în Italia. Destăinuirea a simțit-o atât de jignitoare DI Argetoianu, în cât și-a dat demisia din Consiliul de Administrație pentru a fi pe placul Dlui Iorga; și marele nostru istoric nu găsește să spună un cuvânt asupra acestei chestiuni? Tot publicul românesc îi aștepta sosirea din străinătate, ca să-i

audă răspunsul. Ori tace pentru-că s'a speriat de nunta lui Blank, celebrată la Paris?.

SEMNE BUNE. Atragem atenția publicului românesc asupra excelentei reviste ce apare la Timișoara intitulată „Românul”, care prin cuprinsul ce dovedește independența de caracter și adevărată iubire de neam, nu își tradează titlul ales. Ne bucurăm mai ales de inițiativa Dlui Dumitru Stănculescu, de a îndemna pe preoți și învățători, prin articole remarcabile, să înceapă o campanie de îmbogățirea satelor românești și luminarea lor prin *cooperative*. Nicăeri această mișcare nu prinde mai ușor și mai cu spor decât în Banat, în acest colț înbelșugat al țării, unde populația este mai înstărită ca oriunde. Trebuie numai propagandă, care să se transforme în fapte. Inceputul făcut prin revista „Românul” promite roade bune: ne bucurăm din tot sufletul.

UNIVERSITATEA JIDOVEASCĂ DIN ERUSALIM. La 1 Aprilie s'a deschis la Erusalim prima universitate jidovească, în mijlocul unei reclame de presă grozavă și cu participarea a multor intelectuali și oameni politici jidoviți în frunte cu sir Balfour. N'a lipsit nici telegrama de felicitare a Academiei române alături de urările de bine ale Băncii Blank.

Forțe militare (asemenea ca la procesul din Focșani) au păzit tot timpul solemnității, întrucât erau temeri de atacuri și demonstrații ostile din partea Arabilor. De notat, că în Palestina, procentul jidanilor este de 1 la 9 în timp ce în România este de 1 jidan la 7 alți locuitori. În tot timpul festivităților jidovești toate prăvăliile nejidovești au fost ținute ostentativ închise, ziarele au apărut îndoliate. Pretutindeni doliul întrecea aspectul de sărbătoare.

Pe noi ne interesează un lucru. Presimțim că noua universitate este o fabrică de diplome și ne întrebăm cu drept cuvânt ce măsuri de apărare a luat guvernul nostru, ca să nu ne trezim într-o bună zi cu câteva mii de doctori, ingineri și alte soiuri de specialiști din neamul ales, cu diplomă *cușer* tocmai dela Ierusalim?

4200 OSTAȘI. Așa anunță ziarele că 4200 de jidani fugiți din țară ca să scape de armată vor să se întoarcă înapoi și să redobândească cetățenia. Faptul are o dublă importanță. Întâi

ne dovedește că nicăeri jidanii n'o duc mai bine ca în țara noastră, încât nici chiar frica de armată nu-i mai poate împiedica să se oploșească la noi. Dar în al doilea rând ne dă mult de gândit. N'o fi oare vre-o nouă apucătură jidovească, prin care se eludează măsurile luate contra invaziei noilor cetățeni? Ce-ar putea fi mai simplu: Îțic din Lwow cere să fie înscris în armata română și devine dintr'odată brav ostaș la partea sedentară și cetățean rumun cu depline drepturi.

GREVĂ GENERALĂ STUDENȚEASCĂ ÎN FRANȚA. Iată că în Franța, țara civilizației, țara tuturor libertăților, paradisul jidanilor, studenții naționaliști s'au ridicat contra unui profesor jidan, numit Scelle, (după adevăratul nume Scherer) care se înfipsea la catedra de drept public, nu prin concurs, ci prin legături de politică și desigur mașinațiuni oculte ale Cahalului. Au fost ciocniri cu armata, decanul facultății de drept Barthélemy s'a solidarizat cu studenții, în Parlament s'a protestat contra bruscării studenților, însuș ministrul instrucției este pe cale a-și da demisia din guvern. Până la clarificarea situației întreaga studențime din Franța a declarat grevă generală. Ce zice presa „umanitaristă” și civilizată în fața huli-ganismului francez?

Noi vedem în această demonstrație începutul unei mișcări de rededeptare națională și în Franța, contra invaziei elementului semit, contra cruciardei semito-asiatică, despre care vorbea și d-l prof. Duguit într'o conferință la Cluj.

CONFERINȚĂ INTERESANTĂ. În numărul viitor vom da o largă dare de seamă asupra conferinței ținute de dl V. C. Osvadă, un distins economist, care a vorbit în cadrele conferințelor organizate de Extensiunea Universitară despre câteva „*Probleme economice de actualitate*”.

Manuscrisele și toate chestiunile privind redacția se vor adresa secretarului de redacție: Ioan Istrat, str. Regele Ferdinand 37. Chestiunile privind administrația revistei se vor adresa dlui Simeon Mitea, str. Bob No. 7. Atragem atenția să nu se facă nici un fel de plată, decât contra chitanță semnată de dl Mitea.